

Spalio, 1922
KIBURIS
2570.
21010.
NEIDER'S
EKA
2570.
21010.
PPERT ir
RESTONE
istai
ADWAY
3415
ROLES

Prmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išeina kasdien apskait nedėdienių.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai, vienykitės! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėžius, o išlaimėsite pasaulį!

No. 241. Telephone Stagg 3878. Brooklyn, N. Y., Pėtn., 13 d. Spalio (October), 1922. Pavienio numerio kaina 4c. Metai XII. Dienr. IV.

GRAIKAI NESIRAŠO SUTARTIES SU TURKAIS IR TALKININKAIS

Bet Talkininkai Priversią Graikiją Pasiduoti Sąlygom, Kurias Jie Išdirbo

TALKININKŲ-TURKŲ SUTARTIS IEINA Į GALIĄ SPALIŲ 14 DIENĄ.
Turkam Leista Laikyti 8,000 žandarų Trakijoje ir Ismide.

Konstantinopolis. — Talkininkų sutartis su Turkais įeina į galią naktį iš 13 į 14 d. spalio. Graikų atstovas atsiskaito pasirašyti sutartį. Mat, Graikai nesutinka su talkininkų nutarimais, padarytais Mudanijos konferencijoje, del Trakijos, Konstantinopolio ir Dardanellų. Kada talkininkų ir turkų nacionalistų atstovai galutinai padėjo savo parašus po sutarčia, tai Anglijos atstovas generolas Haringtonas pasakė trumpą prakalbėlę: jį jis išreiškė pasitenkinimą, kad taip laimingai pasibaigė kviirčiai su Turkais. Jis pasitiki, kad dabar ne-

būsią jau karo tarp Turkų ir talkininkų. Sako: "Mes gavome viską, ko tik reikavome; mes gavome pilną atlyginimą už savo kantrybę".
Kas gi yra tie "mes"? Tai, žinoma, visų pirma, anglai. Sulyg sutarties, turkam nacionalistam leista laikyti 8,000 savo žandarų Trakijoje ir Ismido pussalyj. Nustatyta neutralis ruožtas (zona, juosta) palei Dardanellus ir Bosporo sąsmaugą. To ruožto plotis palei Dardanellus turi būti 15 verstų, o palei Bosporą 40 verstų.
Talkininkai sutinka nelaiikyti savo kareivių neutraliam ruožte; bet ne turkai nacionalistai (kemalistai) negali čia laikyti savo kariuomenės. Talkininkai pasižadėjo nestatyti naujų tvirtovių prie Dardanellų ir Bosporo.

RUSIJA VĖL REIKALAUJA BALSŲ KONFERENCIJOJ DEL DARDANELLŲ IR BOSPORO

Maskva. — Sovietų Rusija turi gyviausių reikalų Bospore ir Dardanelluose. Tai yra dvi sąsmaugos, pro kurias turi eiti Rusijos prekyba iš Juodosios jūros ir į Juodąją jūrą. Todel Rusija privalo turėti balsą, kuomet sprendžiama klausimas Bosporo ir Dardanellų. Taip sako Čičerinas, Sovietų užsienių reikalų ministeris (komisaras).
Iki šiol Sovietai nebuvo

pakviesti į konferenciją del Bosporo ir Dardanellų. Taigi jie dar sykį reikalauja, kad talkininkai jiems leistų dalyvauti paskutinėje konferencijoje, kur bus galutinai išsprendžiami tarp Graikų, Turkų ir talkininkų. Čičerinas sako: Rusija nebarškina kardų; jina negrumoja karu. Bet ji reikalauja sau teisių, kaip galinga pasaulio valstybė; ir talkininkai kada nors turės skaiitytis su Sovietų Rusija.

CHOLERA JAPONIJOJ

Tokio. — Pasirodė choleros liga. Šiomet Japonijoje buvo blogas derlius. Daugybė žmonių suplaukė iš kaimų į miestus, įieškodami darbo. O miestuose bedarbė. Iš priežasties bado ir didelio skurdo randasi visokios masinės, lįmpamos ligos.
NAUJI MELAI APIE SOVIETŲ RUSIJĄ.
Iš Rygos paleisti nauji gandai apie sukilimus Kaukaze prieš Sovietų valdžią. Paleista taip pat paskalas, būk Sovietų valdžia areštavusi Centro Komitetą Visos Rusijos Profesinių Sąjungų. Suprantama, tai dar pora iš begalinių buržuazijos prasimanymų prieš Sovietų valdžią.

Daugiau Miršta New Yorko Valstijoje

AUGA SKAIČIUS MIRČIŲ DEL ALKOHOLIO.
Mažėja Gimimų Skaičius.
Albany, N. Y. — Per pirmuosius 7 mėnesius šių metų New Yorko valstijoje mirė 7,083 žmonės daugiau, negu tuo pačiu laiku pernai metais. Per tuos pačius 7 mėnesius šiemet N. Y. valstijoje 4,225 mažiau gimė kūdikių, negu pernai.
Skaičius mirčių nuo alkoholio šiemet pakilo daugiau, kaip dvigubai; pernai iš tos priežasties valstijoje mirė 83, o šiemet 172.

A. L. D. L. D. AGITACIJOS MENUO SEKMINGAS ŠIMTAI NAUJŲ NARIŲ PRISIRAŠO

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos mėnesis eina sėkmingai. Iš visų apielinkių gauti pranešimai rodo, kad šimtai naujų narių prisideda prie organizacijos. Taipgi gauti pranešimai, kad vienur kitur susitvėrė naujos kuopos.
Tai dar tik tedirbome pusę mėnesio. Dar ne visur buvo surengtos prakalbos. Pradžia agitacijos mėnesio duoda gerų vaisių.
Atrodo, kad šiais metais per agitacijos mėnesį gausime ne mažiau narių, kai pereitais metais. Bet turime pripažinti, kad šiais metais ALDDL. nariai ne visur dirba su tokia energija, kaip pereitais metais. Rei-

šia, jei visur būtų varoma agitacija visu smarkumu, didesne energija, tai gautume daugiau naujų narių, negu pereitais metais.
Draugai, dar yra pusė agitacijos mėnesio. Pasi-stengkime per tą laiką energingiau padirbėti. Visur, kur tik sueiname darbininkus, kalbinkime prisirašyti prie ALDDL.
Gaunama jau ir organo "Laisvės" prenumeratų. Per šį mėnesį galima kuodaugiausia užrašyti "Laisvės", nes kaina nupiginta iki \$5. Taigi ir savo organui "Laisvei" gaukime kuodaugiausia skaitytojų.
Nepasiduokime aptingimui, bet veikime su didžiausiu entuziazmu.

TURKAI TURĖSIĄ IŠMOKĖTI ANGLAM \$450,000,000 ATLYGINIMO

Tiek, Girdi, Anglai Išleide, Palaikydami "Tvarką" Konstantinopolyje nuo 1918 Metų.
Londonas. — Anglai šeiminkavo Konstantinopolyje ir jo apygardose nuo 1918 metų; jie daugiausia šeiminkavo Dardanelluose ir Gallipolyje. Dabar jie apskaito, kiek jie išleido, "palaikydami tvarką" Konstan-

tinopolyje. Ogi viso labai "tik" 450 milijonų dolerių! Anglai žada reikalauti, kad Turkijos nacionalistų valdžia jiems išmokėtų tą sumą.
Prancūzai tose vietose laikė 20 tūkstančių kareivių per pusantrų metų; spėjama, kad ir Prancūzija pareikalaus iš Turkų atlyginimo.

VISIŠKAI NEIŠILEISTI SVETIMTAUČIŲ I AMERIKĄ.

To Reikalauja Amerikos Juodašimčių Patriotų Legionas.
New Orleans. — Amerikos Legionas (patriotų juodašimčių buržuazinė organizacija) pradės čia už kelių dienų savo suvažiavimą. Legiono Komisija Amerikoninti Ateiviam išdirbo suvažiavimui pasiūlymą, kad vi-

siškai būtų uždaryta svetimtaučiam ateiviam durs į Ameriką.
ANGLIJA MOKA AMERIKAI NUOŠIMČIUS UŽ KARO SKOLAS.
Londonas. — Ateinanti panedėlį Anglija atsiunčia į Ameriką 50 milijonų dolerių. Tai pirma mokesis nuošimčių už karo skolas. Anglija skolinga Jungtinėm Valstijom 4,277 milijonus dolerių.

Vaikinas Revolveriu Privertė Merginą Už Jo Ištekėti

MERGINA — SLAUGĖ (NURSĖ).
Dabar Jinai Iieško Persiskyrimo.
Nyack, N. Y. — Arthur C. Tanner, studentas, 20 metų amžiaus, atėjo į namus Marės C. Nelsoniutės ir pareikalavo, kad jina eitų su juo ir apsivestų. Kada jina abejojo, tai jis išsitraukė iš kišenės didelį revolverį, įrėmė jai į kmtinę ir paklausė: "Kas tau geriau patinka — ar už manęs tuo-

jaus ištekėti, ar kad aš tavo tuojaus nušaučiau?"
Nelsoniutė vely sutiko ištekėti.
Ret ištekėjus nebuvo sutikimo. Ir Tanneris ne kartą paskui griebdavosi revolverio, kad suvaldžius pačią; ne sykį jis jai grumojo nušauti, jeigu jina nepasidarys geresnė.
Pagaliau, pati areštavo savo vyrelį. Jis pastatytas po \$5,000 kaucijos. Jina išieško perskyrų.
Nelsoniutė buvo slaugė (nursė), 24 metų amžiaus.

Gal Būt, Jos Patėvis Nušovė Kleboną su Meiluže

New Brunswick, N. J. — Areštuota Pearl Bahmeriutė, 16 metų darbininkė mergaitė, sako, kad jos patėvis rugsėjo 14 d. pasiėmęs revolverį ir ejęs į giria nušauti Raymondą Schneiderį. Schneideris — vedęs vyras, bet nešugyvena su pačia. Jis mylėjo Bahmeriutę, o jina jo nemylėjo. Tuo pačiu tarpu pats patėvis gerinosi prie jos. Jis pyko ant Schneiderio, kam jis lenda prie tos merginos; ir ne sykį grumojo nušauti Schneiderį.
Dabar Bahmeriutė sako, gal jos patėvis ir nušovė kunigą Hall su jo meiluže, zakristijoniene Millsiene, manydamas, kad tai bus Schneideris su Pearl Bahmeriute. Nes ir Bahmeriutei patėvis ne sykį grumojes perpiauti gerklę už šnekėjimą su Schneideriu.

LIETUVOS ŽINIOS

Šiauliai.
Šiaulių gelžkelio elektros stotis teikia miesto įstaiogoms ir šiaip gyventojams šviesą. Šiaulių Centralinis Valst. knygynas per miesto valdybą, kurios prievolė ap rūpinti jį šviesa, šių metų rugpjūčio 11 d. užprašė prijungti jo elektros įtaisymą prie gelžkelio elektros tinklo.
Nežiūrint, kad nuo to laiko jau praslinko daugiau mėnesio, kad kelius sykius teirautasi del šviesos tiek miesto valdyboje, tiek stotyje, jos iki šiol vis nėra. Miesto valdyba sakosi viską iš savo pusės atlikusi, — kad šviesa būtų pravesta, stoties gi raštinė — eilės reikia laukti. Knygynas gi su skaitykla, kuria naudojasi virš 150 žmonių kasdien, verčiamas yra prietemiu užsidaryti ir varu varyti skaitytojus, kurie tamsoje gadiną akis.
Ar nerangumas, ar tamsoybė, ar savo pareigų nesupratimas, ar pagaliau visa kartu iš tų įstaių pusės. Viso darbo tėra pusvalandžiui (tik sujungti vielas), visokios krautuvės, privačiai namai per tą laiką "apsviesti", o valdiška įstaiga, plačiai visuomenei tarnaujanti, turi sustoti veikusi. Keno reikalų čia žiūrime?
Kito kelio nesant, tenka apeliuoti į viešumą, sykiau jau paaikškinant dalykų padėtį ir knygyno emėjams ir skaitytojams.
Kaunas.
Pastaruoju laiku buvo daug atsitikimų, kad gauna-

BEGĖDIŠKAI DIDELI KAPITALISTŲ PELNAI

N. J. Standard Oil Kompanija Gauna 400 Nuošimčių Pelno.
NATIONAL BISCUIT CO. PASIĖMĖ 75% PELNO.
O Vis Skusdavosi, kad Negali ant Savo Išeiti, nes Darbininkai Reikalauja Perdidių Algų.
New Yorkas. — Direktoriai New Jersey valstijos Standard Oil (žibalo) kompanijos skelbia, kad per paskutinius metus kompanija atnešė 400% pelno. Vadinasi, savininkai už kiekvieną dolerį kapitalo pasigrobė po 4 dolerius pelno. Kompanija buvo įdėta tik 110 milijonų dolerių kapitalo; o paskutiniaisiais metais jina davė gryno pelno 500 milijonų dolerių.
New Yorko valstijos Standard Oil kompanija paskutiniaisiais metais atnešė savininkam gryno pelno 200 nuošimčių; Californijos Standard Oil kompanija — 100 nuošimčių.
Tos kompanijos tai yra neatskiriama dalys Stan-

VLADIVOSTOKAS JAU RANKOSE RAUDONOSIOS ARMIJOS

Generolas Dieterichs Paimtas į Nelaisvę su Visomis Jo Kontr-revoliucinėmis Gaujomis.
Honolulu. — Gauta pranešimas, kad kažuomenė Tolimųjų Rytų Respublikos jau paėmė Vladivostoką.

Tas miestas buvo lizdas baltojo generolo Dieterichso ir jo kontr-revoliucinių gaujų. Tolimųjų Rytų Respublikos armija susivariusi į mašą ir generolą ir jo govėdas. Nors Japonija dar ir taip rėmė Dieterichso žygi, bet nieko nepesė.

mi laišškai ir Amerikoje ir Lietuvoje buvo nuplėštai pašto ženklais.
Kad užkirtus kelią tam niekiškam darbiui, Paštų Valdyba išleido visiems paštu viršininkams aplinkraštį, kuriuo griežtai įsakoma jiems sekti ir kontroliuoti visus pašto tarnautojus. Išimtus šis pašto dėžučių laiškus privalo viršininkai atidžiai peržiūrėti, labiausia siunčiamus į užsienį.

gauna nemažiau kaip 50 bilionų. Apart to dar rekvizuoja gyvulius visai be atlyginimo. Kaimiečiai gyvulius laiko miškuose, nes namie pavojinga. Nukentėjo nuo rekvizicijų šie kaimai: Musteika, Margionys, Skleriai, Darželiai ir Kapinaičiai. Taip pat gauda jaunuolius. Sugavę uždaro kokiame tvarte ir laiko tol, kol neišperki doleriais. Gavę dolerių paleidžia.

Radus nuplėštą pašto ženklą, pranešti valdybai, nurodant kaltininko ar įtariamajo pavardę.
Kaltininkai bus ne tik paleidžiami nuo vietos, bet ir smarkiai baudžiami.

ŽINIŲ ŽINELĖS
MINEOLA, L. I. — Areštavo italą Fernando Laudate, kuris kitaip vadinosi Alfred Esposito. Kaltina, kad jis įvairiose vietose Amerikoje užmušęs bent tris žmones. Jam, be to, primeta įvairias kitas žmogžudystes ir nedorybes Italijoje, Meksikoje ir kitur.

Kabelfiai.
(Trakų Apskr.)
Čia/stovi 60 lenkų kareivių. Jie labai vargina kabelfiečius ir apielinkės kaimynus. Iš gyventojų reikalauja viso išlaikymo. Jeigu kurie jiems pasipriešina, tai

WASHINGTONAS. — Valgiai Amerikoje vis dar brangesni 21 nuošimčiu iki 49 nuošimčių, palyginus su tuom, kiek prieš karą galėdavo darbininkas nusipirkti savo uždarbui.

PASIDARBUOKITE! KIEKVIENAS "LAISVĖS" SKAITYTOJAS SURASKIT BENT PO VIENĄ NAUJĄ SKAITYTOJĄ. "LAISVĖ" TIK \$5 METAM

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ
 Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
 Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
 Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienyose Valstijose ir Kanadoje — metams \$7.00; pusei — \$3.50.
 Trims mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei — \$4.50

Suklupo Diplomatiniš Anglijos Arkliukas

Anglijos imperialistai ir visa buržuazinė klesanti rėjo puikų diplomatinį arkliuką asmenį Lloyd George'o. Jis buvo apdovanotas visais diplomatiniais gabumais, visais talentais — gudrybe, veidmainyste, apskurimu, vilniugyste ir nachališkumu. Turėdamas iš prigimties visas šitas dovanas, pasižymėdavo tuo, kad kiekvieną jų visuomet ir visur vietoje panaudodavo. Jis mokėdavo savo vežimėlį vežti ir prieš augstą kalną ir stačią pakalnę; mokėdavo jį tempti per pelkes ir grabes. Ir tą visuomet atlikdavo taip, kad Anglijos imperialistams ir visai buržuazijai nauda būtų.

Nei vieną savo diplomatų Anglijos imperialistai ir buržuazija taip negarbino, kaip kad Lloyd George'ą. Jis buvo keliamas į padanges, juomi visur pasitikėta ir visur jis siuntinėta. Bet atėjo nelemta valanda ir tas diplomatinis arkliukas sukluo ir sukluo gana bauriai.

Jis, prisidengęs Graikija, pradėjo kariauti prieš turkus, tikėdamas dar labiau išskirti, dar daugiau savo galią sustiprinti ir visiškai užvaldyti Artimuosius Rytus su Konstantinopoliu ir Dardanellais. Bet darydamas tokį žingsnį, jis visai užmiršo apie savo prietelką Franciją, kurios nusistatymas Graikijos su Turkija karo klausimu buvo visai skirtingas. Karas tarpe Graikijos ir Turkijos prasidėjo. Graikijai suflioravo Lloyd George. Bet štai įvyko nepaprasta katastrofa — graikai tapo bauriai suplikti ir turėjo bėgti kur kojos neša, o akys veda.

Pacioje Graikijoje irgi iškilo nesmagumų — buržuazija užsivertino ant karaljaus Konstantino, nustūmė jį nuo sosto ir užtūpė jo sūnų. Nors tai kilo buržuazinė revoliucija ir nors nuo sosto nutempė asilą, o užtūpė mulą, bet visgi įvyko revoliucija, kuri Anglijos imperialistams buvo nemaloni ir nepageidaujama.

Turkai, sumušę graikus, pareikalavo, kad Anglija ir Francija išsikraustytų iš Konstantinopolio ir Dardanellų, nes kitaip jie ginklą pavartosia. Čia tarpe Anglijos ir Francijos iškilo nesupratimas, kuris vos tik nevirto atviru susirėmimu. Anglija, nieko nepaisydama, tuojaus pradėjo rengtis karan su turkais. Francija ne tik atsisakė remti Anglija, bet ir savo simpatiją išreiškė turkams. Mat, Francijai irgi nemalonu, kad Anglija įsigalėtų Artimuosiuose Rytuose ir viena ten imtų šeiminkauti. O jeigu tik Anglijai pavyktų sumušti turkus, tuomet ji taptų Artimųjų Rytų viešpačiu.

Negana to. Kaip tik Anglija pradėjo rengtis karan, pradėjo siųsti karo laivus ir gabenti kariuomenę, pacioje Anglijoje prasidėjo bruzdėjimai. Darbininkai pareiškė, kad jau užtenka jiems kary, užtenka pralieto kraujo, užtenka aukų ir skurdo. Jie stačiai ėmė grąsinti valdžiai, jeigu tik pastaroji pradės oficiali karą.

Prie visų šitų nesmagumų prisidėjo ir tos kolonijos, kurias Anglija valdo. Visos kolonijos pareiškė neremsią naujo karo; o tos kolonijos, kurios apgyventos musulmanais, atvirai pasakė, kad jeigu Anglija pradeda karą prieš turkus, tai jos stoji turkų pusėn ir Anglijos valdžiai skelbia karą.

Susidėjęs tokioms aplinkybėms, Lloyd George'as pasijuto bejėgiu toliau vežti diplomatinį vežimėlį ir po juomi sukluo.

Dabar veikia visa Anglijos spauda smarkiai kritikuoja tą savo gerąjį diplomatinį arkliuką, sukluopusi po vežimėliu, ir pataria jam apleisti vietą, rezignuoti iš ministerių pirmininko. Darbininkų spauda ir jų vadai stačiai reikalauja, kad jis kraustytųsi laukan su visa savo ministerija, nes dabar privėres labai daug košės, kurios nepajėgia suvalgyti visa jo ministerija; padaręs labai daug bereikalingų išlaidų, kuriuos guly ant žmonių sprando.

Anglijos patriotai verkia, kad Lloyd George dabar visą Anglija prie gėdos stulpo pastatęs, kad Anglija dar nebuvus tokioje kėblioje padėtyje, kokioje dabar esanti.

Lloyd George dar spardosi, dar purtos, dar graibstosi ir bando iš šitos kėblės padėties kaip nors išsisukti. Jis dar žada atsakinėti į visus jam daromus užmetimus, į visus kritikas. Bet iš to nieko neišeis. Jo nachališkumas, paėmęs viršų ant visų kitų jo talentų, sukėlė neapykantą ne tik savo šalies darbininkuose, bet ir Anglijos valdomose kolonijose, o tas Anglijos valdžiai neina sveikaton, tas silpnina jos galią ir trumpina viešpatavimo dienas.

V. P.

APŽVALGA

TITULUOTO VAGIES UODEGA.

Jeigu pakliūva paprastas vagis į keno nors rankas, tai jį veikia visuomet pakliūva su visa savo uodega. Bet jeigu taip pasitaiko su diplomuotu vagiu, turinčiu valdžioje galią, tai sunku surasti jo uodegą, nes ji būna nepaprastai ilga.

Nelabai seniai „Laisvėje“ buvo rašyta, kad Kaune tapo padaryta krata pas diplomuotą ir augstą valdininką Joną Macevičių ir surasta daug iš Amerikos atsiųstų daiktų. Po to pranešimo neteko nieko matyti, kaip valdžia pasielgė su savo kolega Socialės Apsaugos Departamento valdininku — vagiu Macevičium. Bet dabar viename Lietuvos laikraščių tilpo iš Silėnų, Marijampolės apskrįčio, ve kokia žinia: „Šiomis dienomis vietinė milicija darė krata pas ūkininką Grėbliauskį: jieškojo jo sūnaus, nuo kareivijos besislapstančio. Slaptukas nesugautas. Visai gi netikėtai daržinė, siene, užtiktas kitas laimikis: Amerikotų dovanos Lietuvai, susidedančios iš manufaktūros, siūlių ir kitų brangumų atsidūrė čia, daržinė. Viso trys vežimai, kartu su namų šeiminku, išvežti Marijampolėn.

Grėbliauskai pasakė, kad tuos daiktus jie gavę Kaune nuo Socialės Apsaugos Departamento valdininko Jono Macevičiaus, kuris įsakė gautuosius daiktus 'gerai padėti'. Pagaliau namų šeiminkas nurodė, kad Pakuonio parapijoj, Margininkų kaime, irgi randas daug visokio gero, 'padėto' to paties Macevičiaus.

Ar matote, kokią ilgą uodegą turi Socialės Apsaugos Departamento, valdininkas! Jo galva Kaune, o uodega net Suvalkų gubernijoje, ir tai dar išsisakojus.

Tai taip Lietuvos varguoliai naudoja amerikiečių pasiūstomis aukomis.

ŠTAI KADA PERSISKYRĖ.

Kada mes pasakydavome, kad Lietuvos socialdemokratų dalyvauja Lietuvos valdžioje ir pildo budelių pareigas, tai „Naujienų“ redakcija šokdavo prieš mus pėsčių ir indavo bliauti, kad tai esą melas, kad mes daugiau nieko nežina, kaip tik meluoti ir socialistus šmeižti ir tt. Žodžiu, kiekvienas toks arba panašus mūsų pasakymas būdavo karšto vandens puodu, užverstu ant „Naujienų“ redaktoriaus plikės. Dabar „Naujienose“, 7 d. spalio laidoje, randame perspausdinta iš Lietuvos „Socialdemokrato“ ve kokią pranešimą:

„L.S.-D.P. Kauno kuopa pranešė Centro Komiteiui, kad ji, eidama šių metų partijos konferencijos nutarimu, išbraukė iš kuopos narių Juozą Paknių už dalyvavimą valdžio-

je ir Augustiną Janulaitį už dalyvavimą kaipo nario V. Tribunale, kuris daro mirties bausmės sprendimus“.

Ką tas reiškia? Ar čia pačios „Naujienos“ neparodo, kad jų kolegos Lietuvos socialdemokratų dalyvauja buožių valdžioje ir atlikinėja budelių roles? Ar Janulaitis neteisai mirtin komunistus? Juk tik Janulaitis, kaip socialdemokrato, balsas ir nusvėrė mirtin balsmerkimą kelių komunistų. Teisybė, „Naujienos“ perspausdinusios šitą pranešimą, veidmainingai banddo įkalbėti savo skaitytojų, būk tie partijos nariai valdžioje neužėmę svarbių vietų. Ar tai čia ne

veidmainių pasaka? Ar tai nesvarbi vieta būti augš. teismo nariu ir smerkti komunistus mirtin? O juk Janulaitis tokiu buvo ir yra. Paknys irgi yra vice-ministeris. Ar tai ir čia nesvarbi vieta?

Ir kas svarbiausia, kad Janulaitis šitą budelio vietą užima jau kelinti metai, o tik dabar, kada visi pirštais pradėjo badyti, kada jau visi ėmė šaukti, Kauno kuopa dasiprofėjo išbraukti tuos savo didvyrius. C. Komitetas iki šiol nieko nesakė ir laikė juos savo nariais. Reikia pasakyti, kad jie ir dabar būtų pasilikę Socialdemokratų Partijos nariais, jeigu ne tie rinkimai į seimą. Bet nelabieji rinkimai privertė tą padaryti, kad nors kiek savo nupuolusių ir vis dar puolančių akciją darbininkų tarpe palaikys.

Trockis Apie Tarptautinę Politiką

L. Trockis, klausiamas korespondento „Giornale d'Italia“, ar jis tiki, jog kilianti pasaulinė revoliucija, atsa-kė sekamai:

„Aš tikiu, jog galėsiu atsakyti šį svarbų, komplikuotą klausimą Komunistų Internacionalo Keturtoje Kongrese. Dabar paminėsiu tik vieną dalyką.

„Jau nereikia aiškinti, jog aš tikiu neišvengiamumui socialinės revoliucijos. Jos data ir formos, vienok, daug priklauso ir nuo valdančiosios klesos ir jos valdžiu.

„Pereitais metais Europos valdžios neišmaningai atliko savo darbą priartinti revoliucijos ir didinti jos energijos. Pasaulinė situacija dabar galina pasakyti sekamoj sutrauktoj: pastarasai imperialistinis karas parodė visišką kapitalizmo bejėgę toliau tobulinti žmoniją, o darbininkų klesą kringoj valandoj pasirodė negalinėa paimti buržuazijos palaikas.

„Kapitalizmas jau bejėgis, o darbininkų klesą dar nepakankamai galina, — štai kokia ypatybė dabartinės epochos.

„Po Versalio taikos, reformistinis-pacifistinis buržuazijos sparnas bandė įvykinti radikalių permairių Europoj per sutaikymą įvairių tautų ir klesų. Genuos konferencija buvo viena didžiausių pastangų to darbo. Bet visos pastangos nuėjo niekais. Imperialistinis buržuazijos sparnas pasiliko galioj.

„Pastarieji manė, kad jei tuojaus po karo nekilo pasaulinė revoliucija, tai ji jau nusitraukė neapribotam laikui. Tas įsitikinimas išaiškina jų laukinį atsinešimą link Rusijos ir link tarptautinių santykių atsteigimo. Bet šitas atsinešimas, gimdantis vieną po kita katastrofingą situaciją, kaip tik ir priskubina revoliucinę darbininkų klesą eiga (procesą).

„Ant klausimo, ar nepa-sekmė Genuos ir Haagos konferencijų nepriverstų Sovietų valdžią dar toliau trauktis į dešinę arba grįžti prie grynai komunistinių

principų, aš turiu atsakyti negatyviai.

„Genua ir Haaga aiškiai parodė bejėgę ir buržuazinio reformizmo ir pacifizmo, ir tuo žvilgsniu jos turi didelę pedagoginę vertę Europos naminei politikai. Jų nepasisekimas, vienok, nepadaro jokios įtakos ant mūsų ekonominės politikos.

„Dvi svarbios priežastys yra atsakomingos už priėmimą naujos ekonominės politikos: pirma, buvo būtina atsteigti pastovius santykius tarpe valstybės pramonės ir valstietijos; antra, kad panaudoti kapitalistines formas ir metodus vystymui valdžios industrijos. Bet mes neturime nei intencijų, nei nėra galimybių atsakyti naujos ekonominės politikos.

„Be to, aš taipgi nematau kam mums maršuoti į dešinę, kad gauti kapitalizmo simpatijų. Nėra reikalo sa-kyti, kad kapitalistinis pasaulis labai noriai sveikintų mūsų išsivadėjimą socializmo ir grįžimą prie kapitalizmo. Bet kapitalizmo sąlygos negali priversti mus nei kiek perkeisti mūsų programą“.

New Yorko „World'o“ korespondentui klausiant, kokią propoziciją Rusija galėtų duoti nusiginklavimui ar bent apribavimui ginklavimosi, Trockis atsakė sekamai:

„Mūsų delegacija Genuoj turėjo kelis atsargiai padarytus planus, pagamintus nekompromisuojamo pacifizmo dvasioj. Mes norėjo- me sutikti ir su visiška demobilizacija visos armijos, ir su numazinimu jos iki minimumo. Nusiginklavimo klausime mes būtume palaikę visus pasiūlymus naikinti visas galimybes ginkluoto ant mūsų užpuolimo, arba mūsų puolimo ant kitos šalies. Net ir dabar, mes esame prisirengę priimti, kaip pagrindą deryboms, kiekvieną pasiūlymą ton kryptin. Gvildenti čia smulkmeningai įvairius pacifistinės sistemos nuopelnus neatsiektų jokio praktinio tikslo. Kėblumas glūdi ne plano gerumė ar jo

vykinime, bet politiniame gervalingume.

„Kapitalistinė Europa, kokia ji pasiliko po Versalio pragaištingos sutarties, negali nusiginkluoti; dabartinė Europa negali nusiginkluoti ir neišmaningai iš jos to reikalauti. Genuoje tai aiškiausiai pasirodė, kuomet mūsų priešai akylai atsakė net dienotvarki- kin tą klausimą dėti“.

United Press of America korespondentui užklausus, kaip didelė yra Rusijos, armija dabartinėse sąlygose, Trockis atsakė:

„Mes sumažinome savo armiją nuo 5,300,000 iki 800,000. Labiau sumažinti jau negalima be radikalių permairių tarptautinėj situacijoj. Mūsų kaimynų atsakymas šaukti nusiginklavimo konferenciją natūraliai apsunkina išrišimą šio uždavinio.“

Apie Rusijos ekonominę padėtį Trockis sakė:

„Mes galime apsieiti ir be didelių paskolų iš užsienio. Aš esu įsitikinęs, jog 150 milijonų žmonių nežlugs, jei ir negaus paskolos iš užsienio. Žinoma, tešimas dabartinės ekonominės ir politinės blokados sutrukdys Rusijos industrijos vystymąsi. Bet mes vistiek eisime pirmyn. Milžiniškos produktyvės žmonių pajėgos, kurios buvo sukrėstos iki pamatų, dabar vėl pradeda taisyti ir kristalizuoti. Ir jos sekmingai atliks savo uždavinį“.

International News Service korespondentui Trockis sakė sekamai:

„Apie Genuos ir Haagos konferencijas, tai aš patys geriau norėčiau statyti klausimus negu atsakinėti juos, nes, turiu prisipažinti, aš iki šiai dienai nežinau, kam tos konferencijos buvo šaukiamos. Genuos konferenciją Lloyd George garbino, kaip svarbiausią tos rūšies įvykį! Ten buvo atstovaujama 40 valstybių. Bet kokiam tikslui, aš negaliu su- prasti.

„Ar ištikrųjų sumanytojai tos konferencijos svajojo, kad Sovietų Rusija, persiėmus konferencijos džiaugsmu, sutiks priimti tas obligacijas, kurias ji pirmiau atmetė? Sunku tikėti, kad užaugę vyrai turėtų tokį kūdikiską supratimą apie Sovietų Rusiją ir jos politiką.

„Tiesa, profesionaliai parlamentaristai ir diplomatai, vertindami savo juodą ir baltą magiką diplomatinės oratorijos, yra linkę priduoti mistikinę jėgą 'deryboms' ir 'konferencijoms'. Žinoma, niekas negali ginčyti to, kad Sovietų diplomatai, pagaliau, irgi yra žmonės, ir del- to gali vertinti viską, kas žmoniška, neišskiriant pa- čios retorikos. Bet, nežiu- rint visko, mes esame realistai, ir Sovietų Respublika yra tikras faktas, ir taip pat Komunistų Partijos programa. Pamatinis tos partijos principas buvo, yra ir bus fundamentalis (pamatinis) principas Sovietų politikos.

„Genuos nepasisekimą pasėkė Haaga. Kodel? Ne-

jaugi šita konferencija buvo šaukta paslėpti nepasisekimą Genuos konferencijos? O gal kai kurie politikieriai manė, jog Sovietų atstovai, kurie Genuoj tvirtai laikėsi savo principų, pasiduos kapitalizmo ultimatumui Haagoj? Tokis manymas, tai visiškai nesugebėjimas su- prasti dalykus pamatiniai. Haagoj niekas nenuveikta pataisymui Genuos nepasisekimo; priešingai, dar pėdidinta tai, žinoma, ne iš mūsų priešasties.

„Jūs klausiat mane, kokios mūsų intencijos dabar, kuomet Genuos ir Haagos konferencijos žlugo, kaip susidaužęs laivas? Mes dirbsime ir lauksime. Europa ir visos pasaulis nemažiau gali apsieiti be Rusijos, kai ir Rusija be Europos. Avantiūristinis godumas kapitalistinių statusmenų vien tik panaujins vargą ir nukas, bet ekonominiai reika- lai patys są padarys kelia. Jei šitie valdininkai atsa- kys pripažinti mus, tai kitą užims jų vietą ir bus priversti tai padaryti.

„Paiklausius jų reikalavimus, aš turiu užsienio kapitalistams jų burvėsią nuosavybę. Spalio Revoliucija juk buvo politinė darbininkų pergalė. Šitas pergalės vaisiai buvo konfiskavimas turto, kurį sukrovė darbininkų klesą, o buvo prisavinę kapitalistai, kuri dabar tegali sugrąžinti kapitalistams vien tik pasak- minga kontr-revoliucija. O tai mūsų priešai juk jau bandė daryti. Ir jie to, kad militaristinė intervencija neįjėgė apveikti nuversti darbininkų valdžią, o go- druoliai tiki, jog jie galės atsiekti tai teisingai ir di- plomatiniiais argumentais.

„Mūsų gelžkeliai, fabriku- ir žemė priklauso valstybei, ir nors tas gali daugelį nepatikti, vienok tai yra fak- tas.

„Šimet matosi nemažai derlius. Mes ne tik paė- sime pristatyti industrijai maisto, bet taipgi galėsime vėl parduoti grūdų, kad ir nedaug. 1923 metais bus dar geresni. Gavimas iš užsienio kapitalo pagreitintų tai, bet net jeigu ir negautume, mes pagerinsime savo ekono- mija.

„Geras plėtojimas Sovietų Rusijos ekonominio gyvenimo reiškia, iš vienos pusės, padidėjimą darbininkų raly- tybės turto, o iš kitos, di- dėjimą kapitalistinės šalys reikalo turėti ryšių su ja. Bet ekonominė sistema, ekono- minė pirkybos kontrolė pa- silieka rankose valstybei, kuri laiko savo nuosavybę svarbiausią gamybos dalį, ir kuri taipgi turi užsienio prekybos kontrolę. O šito fakto kitų šalių kapitalis- tai ir jų valdžios tiesiog ne- gali pakęsti“.

Toliau Trockis atsako korespondentams apie social- revoliucionierių teismą, kur- jie buvo irninkai kitų šalių kapitalistų, kad atidengiam faktų apie jų pasidavimą užsienio kapitalistams ir mirtinas smūgis tai partijai Rusijoje.

AUKLĖKIME VEIKLUMO DVASIA

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija susideda vyriausiai iš pirmiejių darbininkų, t. y. tokių darbininkų, kurie jau spėjo atsikratyti nuo tikėjimiskų prietarų ir patriotinių nuodų ir mažiau ar daugiau supranta darbininkų klasės reikalus. Tiesa, mūsų eilėse nėra liuosos ir nuo labai tamsaus elemento, bet jis yra neskaitytas. Yra pas mus ir svetimų elementu — smulkųjų biznierių, su savo buržuazinėmis idėjomis, bet jis taip neskaitytas, kad neapsimoka apie jį ir kalbėti. Paprasti pamatinių pramonės šakų darbininkai, kuriems akis šiek tiek prakrapštė patys alginio vergo gyvenimas — tai mūsų organizacijos kerštinis akmuo. Už tai ALDDL yra revoliucinė organizacija. Ji nėra išraiška pačios darbininkų kovos prieš išnaudotojus ir pavergėjus.

Bet gi tas dar nereikia, kad mūsų organizacijai jau nėra ir trukumų. Trukumų yra. Ir ne nusikreipti nuo jų mes turime, bet stacijas pažvelgti jiems ir akis ir taisyti. Tas nėra revoliucionierius, nėra komunistas, kuris nenori pasijūreiti į savo darbų vėdrodį.

Atžagariai, juo pažangesnė organizacija, tuo platesni yra jos siekiniai, tuo didesni uždaviniai gula ant jos ir tuo aktyviau jos nariai privalo daboti savo žingsniais.

Didžiausias trukumas ALDDL nariuose — tai stoka veiklumo dvasios. Galime mes didžiutis neveiktis darbas — išleista literatūra, išplėtimu savo eilių po beveik visus lietuvių kolonijas, aibe surengtų prakalbų ir šiaip susirinkimų ir t. t., tačiau faktas pasilieka faktui, kad apatija, nusiminimas, neoras nestis darban visa kritinė ypač šiuo taip svarbiu Amerikos darbininkų judėjimo momentu, ar nebus tikrai pačia me žydėjime. Kas abejotų apie šio pasakymo teisingumą, tai lai atydziai paseka vienos kitos kuopos susirinkimus, surengtas prakalbas, bei arčiau patyrinėja, kiek knygu, brosiurėlių ir laikraščių mes per metus paskleidėme miniose.

Paimkime kad ir mūsų rengiamas prakalbas. Kuopa surengia prakalbas, nusamdo svetainę, atspausdina pagarsinimus, kalbėtojų apmoka kelionės lėšas (jei iš toliau atvažiuoja) ir, tankiai dienos algą. Gerai. Bet kuomet prasideda prakalbos, tai pasirodo, kad net ne visa prakalbų rengimo komisija atvykusi į prakalbas, o ka jau bekalbėti apie šiaip narius, nežiūrint, kad kuopa turi keletą desėtu kiu nariu. Na, ir koki gi įspudį gausna atsilankę pašalinis darbininkas, kuomet svetainė tuščia, net ir pačių rengėjų nesimato. "E — jisai pasako — jie patys netiki į prakalbas, jie tik tiktai mulkina mus!" Ir ar gali sąžiniškai užginčyti tokį primetimą mūsų draugas, kuris neatsilanko į savo kuopos surengtas prakalbas arba šiaip susirinkimą? Po tam seka prakalbų išgarsinimas. Ir čia didžiausias apsilėidimas. Apgarsinimai tankiai žūsta vieno-kito draugo kambariuose, neišplatinti, o ka jau bekalbėti apie varymą agitacijos asmeniai, kad sutrauktus kuodaugausia pašalinis publikos į mūsų susirinkimus?

Antras klausimas, tai tiesiog kriminališkas apsilėidimas literatūros platinime. Turime išleisti knygu, leidžiame visą eilę laikraščių, bet beveik tiktai mes patys ir teskaitome, dar ir tai ne visi. Turime prisipažinti, kad mūsų literatūra nepasiekia taip vadinamų "pašūju" miniu, nepasiekia, nes nieks jos neplatina. Gal nepadarysime klaidos pasakę, kad du-trys metai atgal dang smarkiau ir energingiau mes platindavome mūsų literatūra.

Ir taip skėstame neveiklumo

ir apatijos bedugnėje. Gi gadyne reikalauja kaip tik priešingos padėties mūsų eilėse. Buržuazija siunta visuose šonuose; tiesiog žvėriški puolimai daroma ant darbininkų ir jų organizacijų. Streikų bangos nušniokščia viena po kita; algy nukapojimas bausis; nauji areštai susipratusių darbininkų; buržuazinis pasaulis prie slenkščio naujo imperialistinio karo, i kurį vėl bus šaukiami darbininkų klesos sūnus, kad paguldytų savo galvas už kapitalo interesus, ir Jungtinės Valstijos jau pasuntė dvyliką karinių laivų į Konstantinopolį, i garsyji Bosphorą, kad prie pirmiausios progos prisidėt prie visuotinos skerdynės.

Šičia reikia darbo plačiosiose darbininkų miniose, kad išbudinus jas prie grėšiančio pavojaus, kad sukėlus jas i kovą prieš kapitalo besikėsinimus ant jų duonos ir druskos ir ant pačios gyvasties. Bet kas tą darbą varys? Žinoma, mes, revoliucinių organizacijų nariai, Amerikos Darbininkų Partijos, A.L.D.L.D. ir L.M.P.S. nariai. Bet turime prisipažinti, kad mes to nedarome, viską leidžiame per pirštus. Vietoj, kad blaškyt lertargo miego ir apatijos rėkus miniose, vietoj kad šaukti minias i kovą prieš kapitalizmo baisenybes, tai mes patys vaikštinėjame rankas nuleidę, patys minigame neveiklumo vystykluose.

Ypač dabar, per agitacijos mėnesį, prasidėjus šaltesniam sezonui, ALDDL nariai turime parodyt, "ka mes galime". Padvigubinti narių skaičių, tai tik viena dalis agitacijos mėnesio darbo, ir dar nesvarbioji dalis. Išplėtimas mūsų organizacijos veikimo, surišimas jos su plačiomis darbininkų miniomis, turi būt stotama pirmon vieton. Tada mes galime padaryt, jei tiktai išbudinsime savyje veiklumo dvasia.

Kaip kad gėlė, veiklumo dvasia reikalauja auklėjimo, ugdinimo, geros priežiūros. Tingėjimas ir apatija yra tam tikra dvasios liga, panaši bet kokiai fizikiniai ligai. Jinai vystosi labai smarkiai, nuo vieno asmens prilimpa prie kito. Pav., Jonas neapsima i jokias komisijas, niekuomet neplatina literaturos, tankiai neatilanko i susirinkimus, Jurgis iš karto dirba atsidavusiai, bet pamatę, kad Jonas nieko neveikia, numoja ranka ir jis, manydamas sau: "Kokiems galams aš čia darbuojuos, kuomet Jonas nieko neveikia". Tuodu nariu pasekė kiti, ir, kaip bematant, visa kuopa užmigo. Saugokimės, kad nebūtume neveiklumo ligos bacilais. Tiesiog gėda būt tuo Jonu, kuris užkrečia neveiklumo liga visą kuopą.

A. B.

Į DARBĄ!

Beveik nuo pat ALDDL. susitvėrimo esu jos nariu. Dar ji nebuvo sutvėta, aš laukiau, kuomet sutvers tokią draugiją, kuri švies mus, darbininkus. Tiesa, jau nuo seniai gyvavo T.M.D., kurios tikslas irgi leist knygas, daug iš mus buvome nariais tos organizacijos, bet taip greit, kaip pasirodė LDLD., pažangesni draugai apleidome T.M.D. Apleidome ją todėl, kad ji neatsakė mūsų reikalams. Tautiškių raštų perdaug buvo, iš kurių nėra naudos darbininkams. Pažangesni darbininkai, pamatę gimusią L. D. L. D., stoji į ją. Vieni tvėrė kuopas, o kur nebuvo galima sutvert kuopos, jie liko pavieniais nariais.

Tie draugai, kurie organizavo kuopas, ne kartą sutikdavo daug priešų nuo tų draugu, kurie dabar yra jos nariais. Jie tada visokius argumentus statė. Jie norėjo, kad nebūtų tokia

draugija tvėta. Bet nežiūrint to, draugija išaugo i milžina. Mūsų draugija atlieka labai naudingą darbą darbininkų judėjimui: apšviečia juos, lavina juos, padaro juos susipratusiais darbininkais, kurių negali pasigaut darbininkų priešas. Ta mūsų draugija užsitarnavo prietarimū nuo kiekvieno susipratusio darbininko.

Dabartinio laiku draugijoje yra taip vadinama frakcinė kova. Bet tą kovą kelia tie draugai, kurie buvo priešingi jos tvėrimui, arba tie, kurie audros laike, tai yra du ar trys metai kaip prisirašė prie jos. Jiems viskas būtų gerai, jeigu Centro Valdyboj būtų jų plauko žmonės, nežiūrint, kad numarintų draugiją. Taip, draugai, netinka daryt. Mes turime žiūrēt, kad tokie nariai būtų valdyboj, kurie atliko praėyti ir dabar atlieka naudingą darbą. Organizacijos gyvenimas priklausu nuo visų nariu, bet didžiausią rolę lošia centras. Todėl pamirškite tą jūsų užsipyrimą, kad išvyt "centristus" iš centro. Ypatingai dabar, per šį agitacijos mėnesį, stokim visi i darbą ir padidinkim draugiją iki 10,000 narių!

Daug ir labai daug yra svyruojančių darbininkų, kurie neprisiguli nei vienai srovei. Juos tankiai pasigauna mūsų priešai. Ypatingai juos pasigauna Lietuvos patriotėliai, deklamuodami apie Lietuvą. Jie jiems duoda savo sunkiai uždirbtus centus. Žiūrint i tai, darosi labai gaila, kad vargšą darbininką ne tik išnaudoja, bet dar ka lia jam stipresnius pančius. Bet ką padarysi, kad jis nesupranta. Bet, draugai, mūsų uduoties atitraukt tuos žmones nuo mūsų priešo. Padaryt juos kovojančiais darbininkais už savo reikalus. Juos reikia prirašyti prie mūsų organizacijos — A.L.D.L.D. Tada jie mums gelbės ir kartu gelbės Lietuvos draugams kalėjimuose, o ne gražiai deklamuojantiems apie Lietuvą patriotėliams.

Šį mėnesį turime išplatint kuo daugiausia literaturos. Nepamirškim mūsų laikraščių. "Laisvė" dabar atpiginta net ant dviejų doleriu. Bus daug lengviau gaut naujų skaitytoju. "Vilnis" ir "Mot. Balsas" irgi reikia visokiais būdais rent. Visiem minėtiems laikraščiams turime gaut daug naujų prenumeratoriu.

Draugai, visi i darbą! Gaukime naujų nariu. Svieskime darbininkus!

Pr. Joėionis.

ATSITEISKIME

ALDDL. agitacijos mėnesis yra tam, kad gavus tai organizacijai kuodaugausiai nariu; kad paskleidus kuodaugausiai žinių apie tą organizaciją tarpe lietuvių darbininkų; kad vedus kuoplačiausią propagandą tarp darbininkų ir gilinus jų klesinę samonę ir kad išplatinus kiek daugiausiai galima savo darbininkiški literatūrą bei išpopuliarizavus savo spaudą.

"Laisvė" jau nuo keliu lygiai metų tarnauja mūsų organizacijai organu. Ji pašvėčia čielas špaltas mūsų organizacijos reikalams, Agitacijos mėnesio laiku, ji pašvėčia kiekvienos pėnyčios numerį mūsų reikalams: jeigu mes nepajėgime visą tą numerį prirašyti straipsnių, gvildenančių mūsų organizacijos reikalus ir proletarišės literatūros reikalus apskritai — tai jau čia mūsų kaltė, o ne kieno kito.

Mes labai gerai žinome, kad talpinimas daug raštų, liečiančių tiktai kurią vieną organizaciją — nepaprastai kenkia laikraščio plėtočiai: bešaliai skaitytojai nesidomi organizacijų reikalais; jais domisi tiktai tie, kurie tose organizacijose priguli. Gi laikraščio skaitytojai nesusideda vien tik iš kokios vienos organizacijos nariu, pav., kad ir iš ALDDL. Mūsų organizacijos

nariu tiktai dalis yra "Laisvės" skaitytojai. Pašaliniam skaitytojam darosi nuobodus tas laikraštis, kuris daug vietas aukvoja kokios nors organizacijos reikalams.

Todel nariai tos organizacijos, kuriai laikraštis tarnauja, turi kiekvienas tapti jo skaitytoju. Maža to: kiekvienas turi tapti jo agentu ir platintoju. Tiktai taip dirbdami mes atsiteisime laikraščiu i už tą skriaudą, kurią jisai turi, mum organaudamas.

Šio mėnesio bėgiu, "Laisvė" metam kainuoja tiktai penki doleriai, vietoj septynių, kaip kad seniau buvo ir kaip bus pasiubaigus šiam mėnesiui. Numušdama prenumeratos kainą, "Laisvė" žymiai palengvino mum naujų emėju gavimą. Mes tai turime suprasti ir tinkamai išnaudoti tą progą. Lai nelieka nei vieno lietuviu darbininko, kuris nesužinotų apie tą nepaprastą progą: skleiskime tą žinia įvairiuose susirinkimuose ir prakalbose; pereikime per stabas tų lietuviu darbininkų, kurie nesilanko i susirinkimus prakalbas. Pakalbinkime juos tapti "Laisvės" skaitytojais, nes tai nepavduojamas jų reikalų gynimo laikraštis. Kartą tapę "Laisvės" emėjais, jie niekad nenustos jais buvę, nes tai jų gyvenimo dalis.

Agentai gali nusiskusti, kad jiem nelieka uždario-komiso nuo šį mėnesį užrašomos "Laisvės"; kad jiem reikia siųsti administracijai visus penkis dolerius. Tai netiesa: "Laisvė" duoda labai didelę premiją knygomis tiem trim agentam, kurie šį mėnesį gaus daugiausia "Laisvės" emėju. Ta premija sudaro gana didelį agento komisą, tik reikia padirbėti.

Tas pats ir su Chicagos darbininkų laikraščiu "Vilnis": "Vilnis" irgi šį mėnesį tiktai pustrėcio dolerio metam. Be to, "Vilnis" irgi duoda daug dovanų knygomis kiekvienam užsimokančiam skaitytojui: užsimokėjęs pustrėcio dolerio — gaus per metus "Vilnį" ir dviejų dolerių vertės knygų, kurias gali kiekvienas sulgy savo nuožūra pasirinkti iš "Vilnis" turtingo katalogo, "Vilnis" irgi daug tarnauja del ALDDL., Chicagos apielinkėj itin.

Draugės ir draugai: šio mėnesio jau liko tik apie dvi savaitės. Pasistengkime kuodaugausiai išplatinti mūsų laikraščiu, kurie mum tarnauja ir tuomi bent dalinai atsilyginkime jiem už jų trisus. Išjudinkime šį mėnesį visas mūsų jėgas darbu.

A. Petriška,
ALDDL. Pirm.

šelpkite rusi-
jos badau-
jančius
žmones.

Geriausios Cigaretai

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO SEIMYNOS SVEIKATA.

Atsirus škausmų ir reumatisko uždegimo galima pasekmingai išgydyti su

SEVERA'S GOTHARDOL

Isikimas linimentas

Geras vaistas dėl susimūšimo, išstūkimo, finimo, raumenų išvyma, skausmų sfrėnose ir šonuose.

KAINA 30 IR 60 CENTAI.

Klauskite pas apiekiorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

VELTUI! VELITUI!

"Laisvės" Skaitytojai ir Rėmėjai, Tėmykit!

Kas iš "Laisvės" skaitytoju arba šiaip rėmėju iki 1-mai dienai lapkričio, gaus "Laisvė" daugiausia naujų metinių skaitytoju, tam duosim Lalo Anglų ir Lietuvių kalbos Zodyną, vertės \$10.00, visai veltui.

Antram daugiausia gavusiam duosim didelę knygą, *Lyties Mokslas*, vertės \$7.00, ir naujai "Laisvės" išleista A. Bogdanovo knyga *Įzanga i politinę Ekonomiją*, vertės \$1.00.

Trečiam daugiausia gavusiam duosim tris puikias knygas: *Patarimai Vyrams ir Patarimai Moterims ir Merginoms apie Lyties Dalykus*, parašytos daktaro Robinsono, vertės \$4.00, ir *Įzanga i Politinę Ekonomiją*, vertės \$1.00.

Visi "Laisvės" skaitytojai stokite i darbą, idant laimėjus nors vieną iš tų puikių dovanų.

Money orderius ir pinigus siųskite šiuo adresu:

LAISVĖ
46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

TURĖK BLEKINĖ

MAGNOLIA IR STAR PIENO

VISADOS

SAVO LEDŲ SKRYNIJOJE GREITAM VARTOJIMUI

PASIDĖK LEIBELIUS DEL BRANGIŲ DOVANŲ

Rašykite i bile kurį ant kitos pusės šio leibelio adresu del paveikluoto katalogo

"Apsimoka leibelius taupyti"

DR. RADLOW

116 East 81st Street, arti Lexington Avenue

SPECIALISTAS

IVAIRIŲ VYRU, MOTERŲ IR ODOS LIGŲ JO OBALSIS: Patarnavimas kitiems, Knip ir pats sau.

Užtikriname beskausmį, atsargų gydymą.

Baigęs mokslus Vokietijoje

Ofiso valandos: Kasdien nuo 10 A. M. iki 6 P. M., Pėtynėiomis ir Utarninkiais nuo 10 A. M. iki 8 P. M. ir Nedėlidieniais nuo 9 A. M. iki 12 val. Dieną.

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ

(Inkstų, Puslės, Prostatės ir t. t.)

SPECIALISTAS TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS.

Dr. ZINS išgydo visokias chroniškas ligas, nervų skirimą, širdies, plaučių, skilvio, kepenų, inkstų ir kitokias pavojingas ligas.

MOTERYSI! VYRAI!

Išegzaminavojame Dykai

Žmonės, kurie serga nusipimu ir jau neturi viltes pasveikti, bus gydomi ypatingai. Liga tikrai bus prašalinta ir sveikata sugrąžinta.

Ateikit ir reikalaukit išegzaminoti Veltui. Nieko jums nekainuos būti išegzaminuotu per Dr. ZINS. Jo gydymo kainos yra labai žemos. Daugelis sergančių važiuoja net šimtus myliu, idant tapti išgydytais. Visoki ištyrinėjimai yra daromi, kraujas egzaminuojamas sulgy Wassermano sistemos. Taipgi yra daromi kraujo išrėkimai.

Dr. ZINS
110 EAST 16-th ST.

TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE
NEW YORK, N. Y.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare.
Nedėlidomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietu.

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prieinamiausia kaina, Brooklyn miesto ir visuose priemiestėiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyn.

1 fam. — nuo \$1,500 iki \$10,000; imokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$500
2 fam. — \$1,800 iki \$10,000 6 fam. — \$3,800 iki \$18,000
3 fam. — \$2,500 iki \$13,000 8 fam. — \$4,000 iki \$20,000
5 fam. — \$3,500 iki \$15,000 20 fam. — \$11,000 iki \$80,000

Budavojame namus ir duodame morgitius ant namų. Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemoka mum ir aprūpiname teisingai.

Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New York, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausias žemės, prie girių, vandeny ir miuų tautos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu imokėjimu.

B. ZINIS REALTY CO.
BRANCH OFFICE:
420 LORIMER STREET (paėl Grand Street), BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: 3929 Stagg.

Pirkite Šias Idomias Knygas Dabar, Tai Dar Ir Dovanų Gausite!

PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS. 236 pusl., su paveikslais, apdaryta. Kaina \$2.00. Aiškiai ir teisingai aprašyta visas vyro lyties gyvenimas: lyties organai ir jų veikimas; lyties ligos ir kaip jų išsisaugoti; sauzagystė; prostitucija; apsilėidimas ir šeimyninis gyvenimas; kaip aiškinti vaikams lyties apsilėikimus ir t. t., ir t. t. Tai tik suminėjimas keliu iš daugybės įdomių dalyku, kurie toje knygoje aiškunami. Kiekvienas jaunikaitis ir vedęs vyras turi šią knygą turėti.

PATARIMAI MOTERIMS IR MERGINOMS APIE LYTIES DALYKUS. 256 pusl., su paveikslais, apdaryta. Kaina \$2.00. Teisingai ir suprantamai aprašyta visa mergaitės ir moters lyties gyvenimą. Tarpe daugelio kitų dalyku, aprašyta lyties organai ir jų veikimas; antdrapanės; apsilėidimas; apsilėidimas; gimdymas; lyties ligos ir kitos motery liigos; sauzagystė; kaip būti laiminga gyvenant poroje, ir t. t., ir t. t. Ši knyga pirmučiausiai skiriama merginoms ir moterims.

Tačiau šios dvi knygos lyg i viena kitą papildė ir kaip vyrui, taip ir moters privalo jas abi turėti, nes dažnai prireikia naudotis vienos ar kitos knygos pamokymais. Abi knygos parašytos lyties klausimų tyrinėtojo D-ro W. J. Robinsono.

Sigekit tas knygas i Lietuvą, giminėms ir draugams — jiems nėra kur tokių knygu gauti. Lietuvos cenzūra tas knygas įleidžia.

Pinigus ir reikalavimus siųskite šiuo adresu:

J. BARKUS, Box 129, Gen. P. O., NEW YORK, N. Y.

DOVANOS. Visiems, kurie pirkis šias abi knygas iki šio mėnesio pabaigos, dovanai pridėsimė įvairių knygėlių vertės 50c. Kurie pirkis bile kurią vieną knygą, gaus dovanai knygeleli vertės 25c. Pasiskubinkite!

Pasarga Detroito Lietuvia ms Darbininkams

Čia randami dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug pigesniais kainais, negu kur kitur, ypač dabartinėse kriėto laikė.

M. A. KISHON,
Aptiekosios Savininkas

8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., — DETROIT.

Mano Atsiminimai Apie A. L. D. L. D.

Kada 1915 metais susipratu draugų būrelis pradėjo organizuoti L.D.L.D., tuomet didelei pasipriešinimui sutiko iš buvusios L.S.S. tūlų vadovų. Nežiūrint nekurių kalbėtojų, kurie, važinėdami po lietuvių apgyventas kolonijas su prakalbo, įkalbinėjo eiliniams nariams, jog ALDLD. neuis tais keliais, kuriais nuėjo T.M.D., tačiau iš jų agitaciją mažai kas kreipė dėmesį.

Kada 1916 metais L.D.L.D. nariai aplaikė pirmą šios draugijos išleistą knygą "Karė Ko Delei?", tada pradėjo su didesne energija darbuotis dėl šios organizacijos, prirašinėdami naujus narius, skleidžiami knygą "Karė Ko Delei?", rengdami įvairius parengimus šios organizacijos naudai. Visuomet stengėsi sutartingai veikti su buvusiu L.S.S.

Vėliau, 1918 m. pradėdama plati agitacija, kad L.D.L.D. tarpiaus susirūš su L.S.S., kad L.D.L.D. leistų knygas su pritarimu L.S.S. Pildančiojo Komiteto, kas galutinai likosi atsieta. Tuomet manėme, jog L.D.L.D. apsaugojome nuo išskrypimo iš tikro darbininkų kelio. Bet štai 1919 metais apsiniaukė dangus, kilo didelė audra: L.S.S. didžiūma narių, nepakęsdami socializavikų organizacijos vardo nusprendė pavadinti L.S.S. L.

Olive Schreiner

TRYS SAPNAI TYRUOSE

(Tąsa)

— Aš surikau: "O, jina! per daug nusilpėjai! Jina! negali vaikščioti! Ilgieji metų atėmė iš jos visą jėgą. Nejaugi jina! nebegalės pasijudinti?"

Balsas man atsakė: "Tėmyk šviesą jos aktyse!"

— Ir išlengvo esybė vėl emė sielotis, ir po ilgo vargo jai visgi pavyko atsikaupti ant kelių.

— Aš pabudau. Visur, rytų ir vakarų linkui tiesėsi nuoga, išdeginata žemė, su kai kur riuosanciomis sudžiūvusių krūmelių kuokštelėmis. Skruzdėlės bėginėjo po raudonas smiltis ir karštis viską nuožmiai svilino. Aš pažvelgiau augštin, po retas medžio šakas, kur matėsi neapregima dausių melynė. Išsitiesiau ir užsimasčiau apie tą sapnuotąjį sapną. Paskui vėl užmigau, padėjusi galvą ant balno. Ir tokiame nuožmiame karštyje užsnūdusi, aš sapnavau kitą sapną.

— Aš pamačiau tyrą, o paskui pamačiau išeinančią iš jo moteriškę. Ir jina! priejo prie tamsios upės kranto; o krantas tasai buvo status ir augštas. Ant to kranto ją pašifiko senas ilga balta barzda žmogus, turintis rankoje krumpliuotą lazda, ant kurios buvo parašyta Protas. Žmogus padavė moteriškės, ko jina! nori. Jina! gį atsakė: "Aš esu moteriškė; ir aš jieskau Lietuvos žemės".

— O jina! atsakė: "Ta žemė randasi vriesais tave".

— Ir jina! tarė: "Aš nieko priešais save nematau, vien tamsią tekančią upę ir krantą, statų ir augštą, su vienur kitur žuojančiais plyšiais, prineštais sunkių smilčių".

— Žmogus tarė: "O toliau to, ką matai?"

— Moteriškė atsakė: "Aš nieko nematau, bet kartais, kuomet pridengiu akis rankos šesėliu, aš manau, būk ant kito upės kranto regiu medžius ir kalnelius, apšviestus maloniais saulės spinduliais".

— Jina! pasakė: "Ta tai ir yra Lietuvos žemė".

— Jina! paklausė: "Kaip aš galiu jona pakękti?"

— Jina! atsakė: "Yra vienas kelias, ir akiai vienas. Žemyn Darbo Krantais, per Kančėjimo Vandenį. Kito kelio nėra".

— Moteriškė vėl tarė: "A nėra i tenai tilto?"

— Žmogus atsakė: "Nėra".

IŠ CENTRO RAŠTINĖS

Mūsų Darbo Uždaviniai.
Darbininkai, kurie susispietę į ALDLD., žino, kad apšvietę šaltinių yra gera literatūra — knyga ar laikraštis. Buržuazija, nors ir mažumoj būdama, yra valdancoji klesė. Ji savo rankose turi suglėžusi visos žmonijos turtus ir valstybės galią. Buržuazinė-kapitalistinė literatūra išplėtotą naudai buržuazinės klesos augščiausiam laipsniui. Su literatūros pagalba jie pavergia ir užnuodija dvasiū milijonams darbininkų ir tuomi palaiko savo galią, savo viešpatavimą.

Mes matome, kad galybės darbininkų, nešdami priespaudos jungą ir gyvendami didžiausio vargo bangoje, nėra darbininkų klesos rėmėjais, bet palaiko buržuaziją. Kodel? Tų darbininkų protas ir siela užnuodinti buržuazine ir religijine literatūra. Jie išauklėti nuo mažų dienų toj dvasioj ir jie pasitenkina vargo gyvenimu ir nuolaidumu tik todėl, kad jie neturi supratimo apie klesų kovą. Nuo darbininkiškos apšvietos draudžia kunigai, draudžia fabrikantai-darbd., draudžia visa kapitalistinė klesė ir jie, būdami surakintais tamsybės reteziais, ištikimai pildo tas drausmes. Amerikos Liet. Darb. Lit.

1921 metais įvyko antras visuotinis narių suvažiavimas, kuris galutinai sutvarkė šią organizaciją. Priėmė naują konstituciją, perkeitė šios organizacijos vardą iš L.D.L.D. į A.L.D.L.D.

Todel, susilaukę antrą iš eilės ALDLD. agitacijos mėnesį, įtempkime visas savo spēkas gamimui daugiau narių ir paskleiskime kuodaugiausiai darbininkiškos literatūros. Veikime kartu su A. D. P.

A. Matulevičius.

Draugija ir įsikūrė tuo tikslu, kad žadinti darbininkus iš tos tamsybės ir teikti jiems dvasinį peną, susipažinimui su darbininkų klesos užduotimi.

Naujos ALDLD. Kuopos.
Šiuo protarpiu mūsų Literatūros Draugija susilaukė naujų spēkų. Tos naujos spēkos, tai įsikurusios šiuose miesteliuose: naujos kuopos: 168 kp., Raymond, Wash.; 35 kp., So. Bend, Ind.; 15 kp., Gilbbsstown, N. J.; 3 kp., Denver, Colo.

Taip pat įsikūrė Portland, Ore. ir organizuojasi Oregon City, Ore. Naujos kuopos, kaip mums praneša, tveriasi ir kituose miesteliuose. Tai yra linksma žinutė, kaip pradžia darbo agitacijos mėnesio. Mes sveikiname naujai susitvėrusių ir besiorganizuojančių kuopų narius, vėlydami pasekmingai dirbti darbkleisai ir labai ALDLD. Kur tik randasi būrelis lietuvių, o nėra ALDLD. kuopos, tai šiame mėnesyje privalo būt ten suorganizuota kuopa. Visi nauji nariai, kurie užsimokės mokesčius, aplaikys šių metų išleistų knygų po vieną egz. dovanai. Tai visi darbininkai ir darbininkės, stokitė į ALDLD. Tik per apšvietą ir darbininkų susiorganizavimą drebės kapitalistų tronai nuo darbininkų balso ir tik tada atsiekime geresnę ir šviesesnę padėties. Lit. Draugijoj pageidaujama ir joi gali sutikti visi dori darbininkai, kurie nėra priešingi draugijos tikslui ir darbininkų organizuotam veikimui. Mes ir kviečiame visus darbininkus būti nariais Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos.

Aukos Streikieriams.
Mūsų draugijos kuopos ir nariai niekuomet nepraleidžia įvykių, kurie paliečia darbininkų klesą. Mes uoliai darbuojamės Rusijos badoulių šelpimu ir tame darbe lietuviuose ALDLD. kuopos stoja pirmoje eilėje. Toj linijoj ALDLD. kuopos stovi ir Lietuvos politinių kalinių šelpimu. Toj linijoj stovi ir streikierių šelpime. Daugelyj vietų A.L.D.L.D. kuopų pastangomis buvo įkurta streikierių šelpimo komitetai ir ten mūsų nariai uoliai darbuojasi. Tai yra pagirtinas darbas.

Šiuomi laiku aplaikyta aukų dokių streikujančių darbininkų sekanciai:

- ALDLD. 6 kuopa, Montello, Mass. del Nashua, N. H. audinycios streikierių 29.60
- Lietuvių Draugijoj Komitetas streikieriams šelpiti iš Los Angeles, Cal. del W. Va. streikierių angl. 76.32
- ALDLD. 94 kp., Kenosha, Wis. del W. Va. angliakasių streikierių 15.00
- ALDLD. 33 kp., Pittsburgh, Pa. del angliakasių streikierių 22.20
- Lietuvių Draugijoj Komitetas iš Los Angeles, Cal. del angliakasių streikierių 16.35

Paroma A.L.D.L.D. Knygų Leidimui.

Jau kelis kartus buvome pakškelbę Amerikos lietuvių pašelpinių ir šiaip darbininkiškių draugijų paromą ALDLD. knygų leidimui. Dabar vėl paskelbiame naują surašą draugijų, kurios šiuomi laiku prisidėjo prie ALDLD. knygų leidimo:

- Lietuvių Neprijaušinamas Klubas, Philadelphia, Pa. 10.00
- Lietuvių Brolij ir Seserų Draugija, Racine, Wis. 25.00
- ALDLD. 86 kuopa, Chicago, Ill. 25.00
- Lietuvių Vienybės Draugija iš Norwood, Mass. 5.00
- Amerikos Liet. Užkau Klubas, Brooklyn, N. Y. 25.00
- D.L.K. Keistūnio Pašelpinėj Draugija, Norwood, Mass. 30.00
- L.M.P.S. 1 kp., Brooklyn 5.00
- Lietuvos Dukterų ir Sūnų Draugija, Cambridge, Mass. 15.00
- D.L.K. Vytauto Draugija, Rose land, Ill. 5.30

Čia pažymėtoms draugijoms už prisidėjimą prie ALDLD. knygų leidimo tariame širdingiausiai aciū ir kviečiame kitų kolonijū draugijas pasekti šį gražų pavyzdį viršpaminėtų draugijų. Už prisistūsus pinigų mes atlyginame dvigubos vertės knygomis. Kuri draugija prisistūntė 25 dolerius, tai pasiūsta knygų vertės 50 dol., kuri prisistūntė mažesnę sumą pinigų, tai pagal tą sumą dvigubai ir knygų pasiūntėm. Draugijos, aplaikę knygas, gali savo nariams dovanai jas išdalinti.

Mes siunčiame ir į Lietuvą knygas. Tat, kurios draugijos geisty padaryti dovaną Lietuvos darbininkams, apdovanodamos juos darbininkiška literatūra, tai paskirkite sumą pinigų ALDLD. knygų leidimui, už kurią mes pasiūsimė dvigubos vertės knygų Lietuvos darbininkams. Mūsų draugijos nariai neturi praleisti šio reikalo ir paraginti draugas, kuriose pri klausote, kad prisidėtų prie ALDLD. knygų leidimo. ALDLD. kuopos privalo kiekvienam susitrinkime prisiminti nariams, kad jie stengtųsi praveisti tarimą tose draugijose, kuriose priklauso. Čia jūsu, draugai, darbas ir jūsu organizacijos ALDLD. labai. Aplaikę daugiau paramos knygų leidimui, galėsime daugiau naujų knygų išleisti, o senesnes knygas, kurios dabar pelyja sukrautas ant lentynų, paskleisime tarp tų darbininkų, kurie dar nėra A.

L.D.L.D. nariais. Pasidarbuokite, draugai, šiame reikale. Šiuomi reikalu turi rūpintis visi apskričiai, visos kuopos ir visi ALDLD. nariai. Turi rūpėti ir visoms pašelpinėms ir apšvietos draugijoms, klubams ir rateljams, nes darbininkų apšvietos skleidimas yra mūsų visų bendras darbas. Tegul nelieka nei vienos draugijos, rateljio ar klubo, kuris neapsvarstytų šio klausimo. Mes ne aukų prašome, bet talkos dėl knygų leidimo ir darbininkiškos apšvietos skleidimo, kaip augščiau miñėjau; mes su kiekviena draugija atsilyginame dvigubai.

Laidoju Numirusius Ant VISOJKŲ KAPINŲ TIK UZ 100 DOL.

Duodu grabą, karavaną, automobilij ir ivysą nuo pat pradzius iki pabaigai patarnavim tik uz 100 doleriu.

W. WARREN WELDING & AUTO REPAIRING

101 SCHOLES STREET BROOKLYN, N. Y.

TANKIAI PAS KIEVIENA TAI KLAUSIMAS, KURIS KYLA:

"Kur aš galėčiau surasti Dentistą, kuris būtų teisingas, sąžiningas ir nebrangus?"

I tą klausimą atsako daktaras **L. L. RUPPERT ir H. H. FIRESTONE Dentistai**

226 BROADWAY netoli Broeking St. BROOKLYN, N. Y.

Dantys yra ištraukiami ir sutaisomi ant labai lengvų išlygų. Mokestis priimama dalimis.

Automobilių ir Traktorių Mokykla

Jūs galite išmokti valdyti automobilij į 3 dienas. Bet jūs turite turėti pripratimą ir žinojimą apie automobiliaus mechanizmą. Praktiškas kursas važinėjimo ir taisymo visų išdirbysčių automobilij, kaip tai: elektros uždegimo "self starter" ir t. t. Mokiname lietuviškai ir angliškai dienomis ir vakarais. Užfėri name, kad išmokysime kiekvieną ypata. Išduodame diplomą ir pa lengviname gauti "License". Kadangi dabar persikraustėm į naują vietą, kuri yra didelė ir gerai įrengta, tai ir mokinimas bus daug spartesnis. Atėkite ir vakarais. Užfėri name, kad išmokysime kiekvieną ypata. 426 EAST 23rd STREET, Tarpe 1 Avenue ir Avenue A, NE WYORK, N. Y.

Dobrovolskis & Radzevičius

456 LORIMER STREET tarp Grand ir Naujer gatvių BROOKLYN, N. Y.

GRABORIAI-UNDERTAKERS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

ISBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOJKŲ KAPINŲ.

456 LORIMER STREET tarp Grand ir Naujer gatvių BROOKLYN, N. Y.

CAFÉ and BUFFET LUNCH

UZLAIKAU PUKIAUSI VIEŠBUTĮ PAGAMINAME GARDŽIAUSIUS VALGIUS IR IVAIRUS UZKANDZIUS Turime įvairių KVEPIANČIŲ CIGARŲ LIETUVIAMS PATOGI VIETA UZEITI.

CHRISTIAN LUTZ

418 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.

nėje to svarbaus reikalo apie Lietuvos politinių kalinių šelpimą ir mes vėl klabinam į tavo, darbininke, duris, kad tu apsvarstytum, kaip skubi pagelba reikalinga dėl Lietuvos politinių kalinių. Čia paskelbiame vieno kalinio iš Kauno kalėjimo laišką, kuriame sakoma: "Užbaigęs sielos kankynes, rašau jums laišką. Reikėjo gana (Tąsa ant 5-to pusl.)

A. Stankus Geriausias Lietuvis

GRABORIUS 1023 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.

LAIDOJU NUMIRUSIUS ANT VISOJKŲ KAPINŲ TIK UZ 100 DOL. Duodu grabą, karavaną, automobilij ir ivysą nuo pat pradzius iki pabaigai patarnavim tik uz 100 doleriu.

W. WARREN WELDING & AUTO REPAIRING

101 SCHOLES STREET BROOKLYN, N. Y.

TANKIAI PAS KIEVIENA TAI KLAUSIMAS, KURIS KYLA:

"Kur aš galėčiau surasti Dentistą, kuris būtų teisingas, sąžiningas ir nebrangus?"

I tą klausimą atsako daktaras **L. L. RUPPERT ir H. H. FIRESTONE Dentistai**

226 BROADWAY netoli Broeking St. BROOKLYN, N. Y.

Dantys yra ištraukiami ir sutaisomi ant labai lengvų išlygų. Mokestis priimama dalimis.

Automobilių ir Traktorių Mokykla

Jūs galite išmokti valdyti automobilij į 3 dienas. Bet jūs turite turėti pripratimą ir žinojimą apie automobiliaus mechanizmą. Praktiškas kursas važinėjimo ir taisymo visų išdirbysčių automobilij, kaip tai: elektros uždegimo "self starter" ir t. t. Mokiname lietuviškai ir angliškai dienomis ir vakarais. Užfėri name, kad išmokysime kiekvieną ypata. Išduodame diplomą ir pa lengviname gauti "License". Kadangi dabar persikraustėm į naują vietą, kuri yra didelė ir gerai įrengta, tai ir mokinimas bus daug spartesnis. Atėkite ir vakarais. Užfėri name, kad išmokysime kiekvieną ypata. 426 EAST 23rd STREET, Tarpe 1 Avenue ir Avenue A, NE WYORK, N. Y.

Dobrovolskis & Radzevičius

456 LORIMER STREET tarp Grand ir Naujer gatvių BROOKLYN, N. Y.

GRABORIAI-UNDERTAKERS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

ISBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOJKŲ KAPINŲ.

456 LORIMER STREET tarp Grand ir Naujer gatvių BROOKLYN, N. Y.

CAFÉ and BUFFET LUNCH

UZLAIKAU PUKIAUSI VIEŠBUTĮ PAGAMINAME GARDŽIAUSIUS VALGIUS IR IVAIRUS UZKANDZIUS Turime įvairių KVEPIANČIŲ CIGARŲ LIETUVIAMS PATOGI VIETA UZEITI.

CHRISTIAN LUTZ

418 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.

LIETUVISKA AKUSERKA
Marijona Tankienė
Daigusi mokykl New York Mieste Bellevue Hospital. EINU PRIE PALAŲ. Darbu atlieku atsakanti. Valandos: nuo 1 iki 8 valand. 429 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y. Tel. Stagg 6781.

Telephone: Greenpoint 2331.
J. LEVANDUSKAS

GRABORIUS

272 HERRY STREET, BROOKLYN, N. Y.

Phone Stagg 6012.
W. WARREN WELDING & AUTO REPAIRING

101 SCHOLES STREET BROOKLYN, N. Y.

Taisome visokių rūšių ir išdirbysčių automobilij, prijungiam šviesius išdirbusius elektros, mokyti rinti, krėcio didėlio ir kaip šitaip nebutų. Darba atliekama su maksimalios malonės įėjimais. Patalpos padidariate naujas vėme daktarų yra lygūs, kaip iš dirbuotojų mokyto.

VISAS DARBAS YRA GARANTUOTAS KAINOS PLEINAMOS. Reikalui esant visomet kreipiame suvėčiū nurodyta adresu.

Phone: 4711 Market.
PETER SMITH

Real Estate Broker

54 Academy St. NEWARK, N. J.

Parduodu namus ir lotus, atlieku pinigais ant lengvų lygų ir duodu visokių patalpos atsilankiusiems vėme daktarų. Visi lietuviai norint įvykti kelia nora nuostybe, visuomet kreipiame pas mane, o rėpmet gausite gerą ir teisingą PATARNAVIMĄ.

KAIP IR KOKIU BUDU ATsirADO PINIGAI?

Daugelis iš mūsų praleidžiame ištisas valandas, kaip kada net ir ištisas dienas diskusavimui to klausimo; kaip ir kokiu būdu atsirado ant pasaulio pinigai ir kas nustato jų vertę?

Tas klausimas yra gana svarbus, todėl būtinas reikalas yra kiekvieno lietuvių darbininko ir darbininkės susipažinti su juo.

Teisingai išrūšti tas klausimas jokių mokyklų ne-lankiusiems lietuviams darbininkams iki šiol buvo gana sunku, nes lietuvių kalboj nebuvo tinkamų rankvedžių. Dabar jau tas kelbamas prašintinas.

Dabar, kurie tiktai žingeidaujate tuo klausimu, kaip ir kokiu būdu atsirado pasaulij pinigai ir kas nustato jų vertę, tai kuogreičiausiai nusipirkite naują išėjusią lietuvių kalba knygą **ĮZANGA Į POLITINĘ EKONOMIJĄ**. Kas tiktai perskaitys tą knygą, tam jau nereikės daugiau sukėti galvą apie pinigų atsiradimą ir jų vertės nustatymą. Toj knygaj aiškioj ir trumpoj formoj yra išdėstyta, kaip ir kokiu būdu atsirado ant pasaulio pinigai ir kas nustato jų vertę, taip, kad ir mažiausiai suprantantis politinę ekonomiją darbininkas lengvai galės suprasti apie pinigų atsiradimą ir jų jų vertybės nustatymą.

Knyga **ĮZANGA Į POLITINĘ EKONOMIJĄ** yra parašyta garsaus rusų ekonomisto **A. Bogdanovo** ir susideda iš 240 puslapių.

Knygos kaina puikiais audimo viršėliais ir aukštinėmis raidėmis tiktai \$1.50.

Užsakymus ir pinigus siūskite šiuo adresu: "LAISVĖ", 46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

IS CENTRO RASTINĖS.

(Tąsą nuo 4-to pusl.)

Ilgai kalėjime išsėdėti iki teis-
mui. Tai buvo didelės kankynės.
Kvotimus atkartodavo gana
tankiai ir jie neapsieidavo be
musimų. Mintys irgi nemažai
kankino, koks bus teismo nuo-
sprendis. Dabar jau tas viskas
užsibaigė. Teismas atsibuvo 25
d. rugpjūčio. Tą dieną teisė
mus keturius ir dekretas toks.
Vienas aštuoniems metams
prie sunkių darbų kalėjimo. Du
po 6 metus ir vienas keturius
metus. Ar pajėgsime tą dekretą
išpildyti? Veik drąsiai galiu pa-
sakyti — ne. Mūsų sveikatos
svyru jau išsiūpė veik visus iki
teismo. Su teismo nuosprendžiu
nesitikome ir padavėm visą rei-
kalą pernagrėnėjimui augščiausia-
siam valdžios tribunalui. Pada-
vėm pernagrėnėjimui todėl, kad
tikimės paramos iš jės, draugai
amerikiečiai. Mes neturime
už ką advokato nusiamdyti.
Tarp storių "demokrati-
nės" Lietuvos kalėjimų sienų
svajojame dienomis ir sapnuo-
jame naktimis, kad sulauksime
pagelbos; kad būsime paliuosuo-
ti valandėlei stoti į darbą už
darbo žmonių reikalus. Daug
darbo dabar yra, o Lietuvos ka-
lėjimai pilni politiškių kalinių.
Neužmirškite, draugai amerikie-
čiai, mūsų šiame sunkiame mo-
mente. Mes juos neužmiršim nie-
kad. Daugiaus parašysiu kitą
kartą, nes dabar abejoju, ar
ir iš laisuktis pasieks jus".

Taip tai rašo Lietuvos politi-
niai kaliniai. Ar mes galime ra-
miai praleisti neįsėdęs pagelbos
ranką tiems mūsų broliams, ku-
rie stovi tokioje sunkioje padė-
ty? Stokime, broli ir sesute, vi-
si į darbą gelbėjimui Lietuvos
politinių kalinių. Neleiskime
žūti ir kankintis tiems karžy-
giams, kurie savo gyvastis au-
koja už vargo žmonių klesos
paluosavimą. Kuoskubiausiai
rinkime algas ir aukaukime pa-
tyti Lietuvos darbininkų gelbė-
jimui. Kurie turite jau aukų
rinkimo blankas, tai jas su au-
kėmis kuogreičiausia gražinkite.
Kurie dar neturite, tai tuoj
užsisakykite ir dirbkite, draugai.
Kiek tik išgalite.

Lietuvos Darbininkų Laik-
raščiai

ALDLD. nariai žino, koks re-
akcinis Lietuvos buožių šėlimas
dabar siaučia Lietuvoje. Ten
darbininkai persekiojami ir ken-
šami į kalėjimus. Ten darbinin-
kiški laikraščiai uždrausti. Ne-
žiūrint koks laikraštis būtų,
bet jei jis yra darbininkiskoj
dvasioj, toks laikraštis uždrau-
džiamas. Mat, Liet. kunigija ir
buožės rengiasi prie valdžios
rinkimų, o kadangi ir Lietuvos
darbininkai dalyvauja šiuose
valdžios rinkimuose, tai buožės
ir sumobilizavo prieš darbinin-
kus visą savo reakcingą spēlą.
Kaip tik pasirodo koks nors
darbininkiskasis laikraštis, taip
greitai buožių valdžia ir už-
smaugia jį ir jau kelintais mė-
nuo kaip negali Lietuvos darbi-
ninkai leisti reguliariai savo
laikraščio. Bet Lietuvos darbi-
ninkai suranda būdus ir jie
laikraštį leidžia. Valdžia už-
smaugia vieną laikraštį, toj
pačioj savaitėj būna leidžiamas
naujas laikraštis ir taip tęsia
darbą Lietuvos darbininkai.

Mes, amerikiečiai, privalome
parenti Lietuvos darbininkų
laikraštį. Rinkime prenumera-
tus ir pavieniais numeriais pla-
tinkime. Užrašykite savo pažis-
tamiems ir giminėms, esantiems
Lietuvoj. Mes užtikriname, kad
laikraštį prenumeratoriai gaus
išitus metus. Padarykite tą do-
vaną savo draugams ir pažis-
tamiems, o tuom padėsite Lietu-
vos darbininkams skleisti dar-
bininkiską apšvietą tarp Lietu-
vos darbininkų. Prenumeratos
kaina tik \$1.00. Pavieniais nu-
meriais 5c. egz.

Nauja Literatūra.
Šiomis dienomis vėl aplaikėme
naują knygą iš Lietuvos. Kny-
gos vardas "Šventraščio Paslap-
ty", 196 pusl. Kaina 50c. egz.

Tai yra be galo svarbi knyga
ir ją turėtų perskaityti kiekvie-
nas darbininkas. Knygoje telpa
senojo ir naujojo testamento
svarbesnės ištraukos su auto-
rius išvadoms ir paaiškinimais.
Užsisakykite šios knygos platinimui
kuodaugiau. Kaip matote,
dabar turime nemažai svar-
bios ir naujos literatūros. Tuoj
prisiskykite užsakymus.

K. Steponavičius,
ALDLD. Sekr.

KORESPONDENCIJOS

CHICAGOS ŽINIOS.

I. L. G. W. Unijos Chicago
Joint Boardus.

Menševikai dėjo daug energi-
jos užkariavimui I.L.G.W. Uni-
jos Chicago Joint Boardo, bet
nepavyko vyrukams. Jie buvo
įprašę Centralio Joint Boardo,
kad išmestų iš Chicago J. B.
du lokalu. Centralis Joint Board
davo savo sebrams patarnavo.
Lokalus 54 ir 100 išmetė iš J.
Boardo. Lokalus 100 po išmeti-
mo iš J. B. pradėjo krikiti; tad
vėl buvo priimtas atgal į Joint
Boardą. Bet Centralis J. B.
griežtai atsisakė laikyti tą lo-
kalą Chicago Joint Boarde.

Išmetė lokalus 100, menševikė-
liai jautėsi turį viršų ant J. B.
Bet apsigavo. Visų lokalų pro-
testai sukėlė Cent. Joint Boardo
delegatuose didelį nepasiten-
kinimą menševikių užkariavi-
mo taktika. Schoolmanas labai
norėjo įsigrūsti į Joint Boardo
sektorius, bet neįsigrūdo. Chi-
cago J. B. sekretorium likosi
išrinktas darbietis. Visas J. B.
ir vėl darbiečių kontrolėj. Men-
ševikai su savo užgrobito tak-
tika aiškiai pasirodė savo veid-
mainybes ir melus, už ką gavo
nuo narių "kiką".

Išmintingi Žingsniai.

I.L.G.W. Unijos Chicago J.
Boardo vienas lokalus nutarė
aprubėžiuot algas nuo šmotų
dirbanties darbininkams. Gali
šiol dirbdavo kiek kas galėjo
uždirbti. Atsirado tokių, kurie
uždirbdavo po \$90 į savaitę; vi-
dutiniai dirbantieji uždirbdavo
apie \$60—\$65 į savaitę; o lė-
čiau dirbantieji uždirbdavo apie
\$40 iki \$45 į savaitę. Kada pra-
sidėjo numušinėjimas algų, tai
bosai skaito, kad visi uždirba
po \$90 į savaitę ir pradėjo algas
numušinėti iki 40 nuošim-
čių. Tada prisiejo streikuoti; al-
gas numušė 19 nuošimčių. Po
numušimui algų likosi aprubė-
žiota, kad greitas darbininkas
nedarytų daugiau \$65 į savaitę,
o vidutinis darbininkas ne dau-
giau \$55 į savaitę. Lėtieji dar-
bininkai gali daryti kiek tik iš-
galai.

Greitieji darbininkai, kurių y-
ra didelė mažuma, nepatenkinti
tuo tarimu. Jie pripratę muštis
prie darbo iki gauna džiova;
jie nesupranta to, kad kompani-
ja nepalengvins darbų sąlygų;
jei unija neaprubėžiuos algų,
tad komp. numuš algas ir pa-
sunkins darbų sąlygas.
Greitieji darbininkai neturi
teisės anksčiau pabaigti darbą
(kada darbo yra pilnam laikui)
ir eiti namo. Visi turi dirbti vi-
są dieną. Jei darbas galima
greičiau pabaigti, tai turi dirbti
lengviau ir turi būti fabrike iki
vakarui.

Papilietis.

P. S. Lokalo numerio nededu
delto, kad blogos valios žmonės
nepraneštų apie tai kompanijai.
Kompanija, žinodama lokalo
numerį, lengvai surastų, kokio-
s fabrike algos aprubėžiuo-
tos. O algų aprubėžiavimas uni-
joms yra draudžiamas. P.

HAVERHILL, MASS.

Iš Darbininkų Judėjimo.
Progresyvis veikimas dabar-
tiniu laiku yra apsisojęs del
sunkių gyvenimo sąlygų. Paren-
gimams negauname tinkamos
vietos. Antras dalykas, tai pa-
kenkė ir nekuri draugai, dar
vis serganti "kairumo liga". Ži-

noma, laikui bėgant viskas pa-
gerės.

Peiktinas dalykas tarp Hav-
erhillio lietuvių yra jėgės ma-
don pardavinėti svaiginanti gė-
rimai laike parengimū. Taip pat
reikia pasmerkti ir tuos, kurie
vartoja svaiginančius gėrimus.
M. Tylnas.

JOHNSTON CITY, ILL.

Iepūdžiai iš A.L.D.L.D. XI Ap-
skričio 6-tos Konferencijos.

Rugsėjo 24 d. įvyko XI Ap-
skričio konferencija. Dar pirm
9 val., jau delegatų prisirinko
svet. ir tarp savęs diskutavo į-
važiūrus klausimus. Visi delega-
tai išrodė gan linksmis ir
energingais.

Apskričio org., atidarydamas
konf., kalbėjo keletą minučių apie
6-tos konf. svarbą. Išrinkus
komitetą peržiūrėjimui manda-
tų, org. pakviėė vieną draugą,
kad jis pakabėtų apie ALDLD.
kp. bei XI Apskr. susiorgani-
zavimą šioje apieilknėje.

Mandatų komisija pranešė,
kad delegatų randasi 25, kurie
atstovauja 220 narių. Nežinia
del kokios priežasties taip žy-
miai sumažėjo narių skaičius.
Pasirodė, kad virš 100 narių
neteko XI Apskr.

Prasidėjus kuopų delegatų ra-
portams, nekuri delegatai pa-
sakė. Kad 5-ta konferencija ne-
buvo gera todėl, kad kuopos ne-
prisakė delegatams, ko jie turės
prisilaikyti nuvažiavę į konfe-
renciją. Bet dabar kp. davė ta-
rimus ir instruktavо delegatus,
kad juos pervarytų, tai jie to
ir prisilaikys.

Su tokiais delegatų "prisilai-
kymais" ir tokiais kp. instruk-
cijomis, tai prie bendro veikimo
nebūtų galima prieit niekuom-
met.

Šeštoj konferencioj, kaip pa-
sirodo, nėra padaryta pleno del
bėgančio veikimo, bet visas lai-
kas praleistas diskutavimui
kuopų tarimū.

Pereitose konferencijose tar-
davo apie steigimą mokyklėlių,
rengimą lavinimosi vakarų,
rengimą prakalbu, diskusijų ir
t.t. Bet šioje konf. tas buvo ne-
svarbu; viskas palikta kaip ant
vėjo.
Konferencija nutarė priimti
užuojautos rezoliucija kaliniam,
bet rezoliucijų komisija atsisau-
kė ją parašyti, iš ko kilo konf.
nemažai juoko. Paskui konf. pa-
darė tarimą, kad komisija imtų-
si už darbo ir parašytų minėtą
rezoliucija.

Konferencija nutarė paauko-
ti \$25 del politinių kalinių ir
\$25 Rusijos Pramonės atbuda-
vojimui.

Darbai šiom tarpu eina visai
prastai iš priežasties negavimo
"flaty".

Veikimas pradeda atbusti,
steigiama mokykla lavinimosi
rašyti; yra rengiama diskusijos,
V. Vergė.

DETROIT'O
KRIAUCIUS

Darau siutas, overkotas ir futras
pagal naujausią madą. Materijos
geros ir didžiausiam pasirinkimui.
Darbas garantuotas. Kainos ne-
brangios. Atsilankykite visi.

JUOZAS LAUKYS
2238 Caniff Ave.
HAMTRAMCK, MICH.

AR NORI VALGYT GERĄ
DUONĄ?

Jeigu taip, tai link duoną iš
GARSO KEPTUVĖS
(SENIAUSIA ISTAIGA)
Kopa geriausią duoną iš čyru
ruginių miltų.

Turėdami kokį nors užsakymą ir
norėdami valgyti gerą skanią, puikiai
padarytą duoną, tai visados kreipki-
tės į mus. Duoną siūndam ir į ki-
tus miestus.

Savininkai
W. Masilevičius ir
A. Shrupski
209 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Greenpoint 2876.

Barbininko Draugas
PAIN-EXPELLER
Valstabaikis dang. S. T. Est. Oha
Garsas per Jausimą kaip
80 metu.
Ašmyk Jaus. (Anglų) Valstabaikis

PILIAVA
Per
Hamburgą
Neužklidant Lenkų Koridoriaus
Puikiai Nauji "O" Garlaiviai
ORBITA Spalio 14. Lapkričio 29
ORDUNA Spalio 21. Gruožio 29
OROPESA Lapkričio 4.
(Ciesiai į Hamburgą)
Visos atskiros kajutos. Nėra
extra mokesčių.

ROYAL MAIL
STEAM PACKET COMPANY
Sanderson & Son, Inc., Agents
25 BROADWAY, NEW YORK
117 W. Washington St., Chicago
Arba pas vietinį laivakorėjų agentą

VISUOMENES ATYDAI
Pagaus visoms draugams, kad
aš apiečiau vieną savo seną fotogra-
fijų studiją, kuri buvo po num. 227
Bedford Ave., Brooklyne.

Dabar laikysiu tik VIENA Foto-
grafijų Studiją po numeriu
579 GRAND STREET,
Brooklyne. Todel su visais fotogra-
fijų reikalais kreipkitės pas mane
šiuo adresu:

MOTIEJUS KICHAS
Lietuvis Fotografas
579 Grand St., Brooklyne, N. Y.
Prie pat Lorimer St. ant Victoria
Store.
Telephone Stagg 4032.

LIETUVIS DENTISTAS
DR. A. PETRIKA
229 BEDFORD AVE.,
Kamp. N. 4-tos Gatv.,
BROOKLYN, N. Y.
Viršuj Daunoros Vaistinis
Valandos:
Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val.
Penktadieniais, sekmadieniais ir švenčių dienomis tik pagal
sutarčių.

United American Lines Inc.
Hamburg American Line
JOINT SERVICE WITH
Iš New Yorko tiesiai į Hamburgą
Greičiausias susisiekimas su Central. Europos priplaukoms.
LAIVAI ISPLAUKIA KIEKVIENA KETVERGA
nuo doko 80 North River, 46 St., New York, 12 val. diena.
Kajutos su dvym, trim ir keturiom lovom ant visų žėjų lai-
vų. Didelis valgomasis kambarys, rūkymui kambarys ir rū-
mingas dekas del 3 klesos keliauninkai. Garlaiviai "Hansa",
"Bayern", "Wuerttemberg" ir Mount Clay irgi turi keletą
atskirų kajutų.
Laivas RESOLUTE išplauks Spalio 17
Du nauji 200,000 tonų, trjų strumų garlaiviai "RESOLUTE"
ir "RELANCE" išplauks pasivaduodami kiekvieną antrą
ketvergą su 1-os, 2-ros ir 3-čios klesos keliauninkais.
Gavimi vietos kreipkitės pas mūs autorizuot. agentus, arba
UNITED AMERICAN LINES, Inc.
39 Broadway, New York

ATGAL Į SVEIKATĄ
KIEKVIENAS VYRAS AR MOTERIS,
kuris nori ilgiai ir laimingai gyventi, privalo pastatyti
savo sveikatą ant gero pamato. Jeigu jūs kenčiate nuo
nuoau arba užsisėdėjusių ligų ir norite atgauti savo svei-
kumą, tai nepadarysit klaidos pasiduodami mano priežiūrai.
TEISINGA JŪSŲ PADETIS
visuomet bus jums pasakya su pagelba atsargaus jūsų
sveikatos išegaminavimo. Mano gydymo būdas, su pa-
gelba elektros ir tiesioginio kraujo įėrškimo duoda geras
pasekmes ir tokiuose atsitikimuose, jeigu kitoki gydymo
būdi nebutų pagelbėję. Jeigu jus turite nervų suirinn
reumatizma, kraujo silpnumą, puslės nedirbimą, inkstų ne-
sveikumą, skilvio nedirbimą bei vidurių užstūrimą
ATEIKITE PAS MANE
Patarimai Visiškai Dykai — Ateikite šiandien
146 E. 14th St., New York
Priešais Tammany Hall

Dr. HANNON, Specialistas
Ofiso Valandos: dienomis nuo 9 iki 4. Vakare nuo 6 iki 8.
Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 rytė iki 2 po pietų.

Niekai Yra Gyvenimo Kambariai, Jeigu Juose Nėra
Muzikos
JOHN STAJAUSKAS
579 GRAND STREET.
Netoli Lorimer St.
Phone Stagg 0903
1114 MANHATTAN AVE.
Netoli Clay St.,
Phone Greenpoint 3415
BROOKLYN, N. Y.
Gali įtaisyti didelę linksmumą ir malonumą jūsų namuose.
Kiekvienas lietuvis ateikite pasižiūrėti.
TURIME VISOKIŲ
LIETUVISKŲ REKORDŲ
TAVO
PHONOGRAFUI
LIETUVISKOS ROLES
TAVO
PIANUI
\$1.00 į savaitę
Phonographai ir pianai duodami ant labai lengvų išmokėsių
Speciališkas Nupiginimas ant Švenčių
\$1.50 į savaitę \$2.00 į savaitę \$2.50 į savaitę

OKULISTAS
J. FREIMAN
703 GRAND STREET
netoli Graham Ave.
BROOKLYN, N. Y.
Akys Išegzaminuojamos
Per Medicinos Doktorą
Ofiso Valandos:
Darbo dienomis (išskyrus šventadi-
nius) nuo 11 iki 12 diena, nuo 3:30
iki 6 val. vakare. Utarninkais ir
ketvergais iki 7:30 vakare.
Kraunavė žaidžuro 9 val. rytė.

DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3303 So. Morgan Street,
CHICAGO, ILL.
Telefonas: Boulevard. 2160
Valandos:
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 2 iki 9 val. vakare.

DR. C. K. CHERRY
LIETUVIS DENTISTAS
X-Spinduliu.
2201 W. 22nd ir So. Leavitt Sts.
CHICAGO, ILL.
Telefonas: Canal 6222.
Val.: nuo 10 iki 12 ir nuo 1 iki 8

Automobilių Mokykla
AREA
146 W. 56th STREET
New York City

Jeigu jūs norite tapti geru me-
chaniku — "soferiu", jeigu jūs norit
uždirbti nuo \$30 iki 40 į savaitę,
tai kreipkitės į mūsų lietuvišką mo-
kyklą. Čionai jūs galėsite išsimokyti
pilnai automobilių amatą. Mes tu-
rime 8 sistemas mokinimui automobi-
lių mechanizmo, su kurių pagelba
lengvai ir greitai išmokiname savo
mokinius, kaip važinėti automobiliu
taip ir greitai juos sutaryti. Mūsų
mokiname lietuviškai. Kurias tęsia
apie keturias savaites. Mes užtik-
riname soferio "laisvius" ir suklei-
kome vietą. Mokyklos geroj lietu-
viškoj mokyklai. Lietuvius mokyto-
jas ir instruktorius.

KAS NORITE PIGIAI PIRKTI
NAMĄ, TAI VISADOS
EIKITE PAS
J. VASTUNAS
Real Estate Co.
154 GRAND ST., BROOKLYN.
Mes aš turim labai daug namų
ant pardavimo Brooklyno mieste
ir priemiestiuose: Ridgewood,
East New York, Jamaica, Mas-
peth ir Flatbush. Iš daugumos
keliatas yra labai pigių, todėl
kurie manote pirkti namus, tai
turėsite gerą progą pasipulyti
pirkimu. Taiigi kas pas mane
pirks, tas bus apsupintas kuog-
geriausiai ir po priežiūra geriau-
sio advokato. Taiigi aš padėsiu
visokios rūšies biznius: bu-
dernes, grosernes, restoranus ir
kraunčių dirbtuves.
Kas pirks pas mane, tas
SUČEDYS DAUG PINIGŲ

J. GARSVA
GRABORIUS - UNDERTAKEN
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalsamuoja ir laidoja numirusius
ant visokių kapinių.
Paramaudu Automobilius ir Karietis
Vaseliųjoms, Krikštynoms ir
kaiip pasivažinėjimams.
131 Bedford Ave., 264 Front St.
Brooklyne, N. Y. C. Brooklyne, N. Y.

VISŲ ŽINIAI
Geriausios Williamsburro
RUSIŠKOS IR TURKIŠKOS
MAUDYNĖS
174 So. 1st St., netoli Marcy Ave.
BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: Stagg 1837
F. Teitelbaum, Savininkas.
MAUDYNĖS ATVIROS
KIEKVIENA DIENA
UTARNINKAIS.
Tai specialie moterų diena.
Atsilankykite nerastikrinti.

VIETINĖS ŽINIOS

Del Aukų Rinkimo Politiniams Kaliniams.

Draugai ir draugės, kaip jau žinote, aukų rinkimas politiniams kaliniams prasidėjo 5 d. šio mėnesio. Svarbiausios dienos aukų rinkimo, tai bus 14 ir 15 d. d., tai yra, subotoj ir nedėlioj. Tomis dienomis bus renkamos aukos po stubas.

Taigi, draugai ir draugės, pasveskime savo liuosą laiką per tas dvi dienas rinkimui aukų dėl savo draugų darbininkų, kurie yra kankinami kalėjimuose. Juk jie sėdi kalėjimuose už mūsų visų darbininkų reikalus.

Mes esame darbininkų klesos nariai ir daugelis iš mūsų valinasi susipratusiai darbininkams. Taigi, jei mes norime išvengti būti tokiais, tai turime pasirodyti darbais — turime pašvęsti tas dvi dienas rinkimui aukų.

Del informacijų kreipkitės pas A.D.P.L.S. 1 kp. išrinkta komisija — V. Adeikienė ir J. P. Vaitaitis, 46 Ten Eyck St., "Laisvės" ofise. Ta komisija išduos dėžutes rinkimui aukų.

Valandos išdavimui ir priėmimui dėžūčių: subotoj nuo 3 val. po pietų iki 6 val. vakare; nedėlioj nuo 10 val. iki 12 val. vakare; po pietų nuo 1 val. iki 6 val. vakare. Panedėlioj vakare turi visi sugrąžinti dėžutes iki 3 val.

Komisijos Narys, J. P. Vaitaitis.

Iš Central Brooklyn, A.D.P. L.S. 36 Kuopos Susirinkimas.

Pereitą utarninką įvyko vir-

minimoj kuopos susirinkimas po num. 27 Hudson Ave. Kadangi apie susirinkimą buvo pranešta tą pačią dieną, tai nevisi nariai sužinojo ir tokiu būdu susirinkimas buvo neskaitytas. Bet susirinkusieji vistiek svarstė, kaip pradėti veikimą platesne papėde.

Buvo pranešimas nuo A. D. Partijos Centro sekretoriaus, kad kiekviena kuopa rengtųsi prie apvaikšiojimo lapkričio Rusijos proletarinės revoliucijos. Po apkalbėjimo nutarta surengti Rusijos revoliucijos paminėjimo vakarą 4 d. lapkričio, subotus vakare. Kitos darbininkiškos organizacijos turėtų surengti tą dieną jokia parengimo.

Tarp kitų svarbesnių nutarimų likosi nutarta turėti lavinimą per kiekvieną kuopos susirinkimą. Lavinimasis bus pradžioj susirinkimo. Del lavinimosi bus paimta Bogdanovo knyga "Ižanga į Politinę Ekonomiją". Lavinimasis jau prasidės ateinančiame susirinkime. Taigi, kuopos nariai, įsigykite šią knygą ir perskaitykite keliolika puslapių. Ir ne kuopos nariai gali atsilankyti lavinimosi laike ir sykiu lavinintis arba paklausti kaip lavinasi tos kuopos nariai. Kuopos nariai mano, kad lavinimasis bus labai paskeimingas.

Kada įvyks lavinimasis ir sekančias kuopos susirinkimas — bus pranešta vėliau "Laisvėj". Kuopos Narys.

Majoras Priešingas Pakėlimui Algų Ugniagesiams.

Miesto majoras ir Apokavimo Taryba yra priešingi pakėlimui algos ugniagesiams. Majoras

sako, kad negalima ugniagesiams pakelti algos todėl, kad miestas neturi užtektinai pinigų. Užtai Soc. Partijos lyderiai sako, kad miesto majoras Hyland ir jo "frentai" yra jau sumukę politikieriai ir todėl, girdi, jie priešingi pakėlimui algos policistams ir ugniagesiams. O socialistai dar vis sapnuoja, jog jie nėra sumukę politikieriai.

Pieno Išvežiotų Unija Atnaujina Sutartis su Kompanijomis.

Fred J. Sterbinsky, prezidentas Pieno Išvežiotų Unijos, lokalo 584, pareiškė, kad unija atnaujino kontraktus su 90 nuosimėjų pieno kompanijų, kurios sutiko priimt unijos sąlygas perėitį metų. Jis sakė, kad iki 30 d. spalio padarys sutartis su unija visos kitos pieno kompanijos.

Sterbinsky sakė, kad tie, kurie manė, jog Pieno Išvežiotų Unija bus sutruškinta po perėitį metų ilgojo streiko, turi dabar žinoti, kad šita unija ne tik laikosi, bet ji taipgi organizuoja šimtus išvežiotų Sheffield Farmy Komp., kuri perėitais metais sulaužė uniją.

Suaresťavus Barberj Kilo Riaušėms.

Frank Montoforte, barberys nuo 399 Hamilton Ave., Brooklyn, apmušė McNamara, vieną paštos darbininką, kuris taipgi gyveno po tuo pačiu antrašu. McNamara pasiaukė du detektyvu ir pastarieji suarešťavė barberj vedėsi iš barbernės. Barberys smarkiai pasipriešino. Tada sujudo jo kaimynai. Jo motina ir sesuo atbėgusios pradėjo mušti detektyvus. Ir patysai suarešťuotaisi, nenorėdamas pasiduoti, kirtio į veidą vienam detektyvui ir išmušė kelis dantis. Kuomet atbėgo keli policistai, tai šiaip taip nutempė barberj iki gatvekario, bet barberio kaimynai ir draugai norėdami jį atimti iš policijos rankų, nemažai apdraskė policistus; nekuriems sudraskė drabužius. Paskui akmenimis pradėjo daužyti gatvekarj, kuriame buvo vežamas į kalėjimą jų "karžygis" barberys.

VIETINIAI PRANESIMAI

E. NEW YORK Jaunuolių Draugijės Choras rengia koncertą ir balijų 22 d. Spalio (October), 1922, Sokoly Svetainėje, 190 Grand St., Brooklyn. Pradžia 3 val. po pietų. Ižanga 50c. Ši draugijė dar jau ir dar pirmą sykį rengia koncertą, todėl tikime, kad vietos publika skaitlingai atsilankys. Rengėjai.

C. BROOKLYN. — ALDLD. 24 kp. susirinkimas įvyks panedėlioj, spalio (October) 16 d., po num. 27 Hudson Ave. Pradžia 8 val. vakare. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi rūpinkitės naujų narių atsisvesti prisirašyti. ALDLD. 24 kp. Sekretorius.

PRANESIMAI IS KITUR

EAST CHICAGO, IND. — ALDLD. metinis susirinkimas atsisbus nedėlioj, 22 diena spalio, po numeriu 5008 Baring Ave. Pradžia 11 val. iš ryto. Visi nariai būtinai atsilankykite, nes turime daug svarbių reikalų. Atsisveskite ir naujų narių prisirašyti. T.Janulis.

HARTFORD, CONN. — Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugystės mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, 15 d. spalio, Red Mans Hall, 5 American Row. Pradžia 1:30 val. po pietų. Visi nariai įsitemykite vietą. Ant susirinkimo taipgi visi privolote būti ir naujų narių atsisveskite. Sekr. V. E. B.

MAHANAY CITY, Pa. — ALDLD. 48 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, 15 d. spalio, po numeriu 304 E. Center St. Pradžia 7:30 val. vakare. Šis susirinkimas bus gana svarbus, užtai visi nariai būtinai privole dalyvauti. Org. B. Valukas.

HARRISON, N. J. — LMPS. 125 kuopa rengia dideles prakalbas, kurios atsisbus nedėlioj, 15 d. spalio (October), 1922, Labor Lyceum, 15—

Brooklyn LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA. Salės del Ballų, Koncertų, Baidetų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikus stėžins su naujaisiais įtaisymais. Keturiolika bolj alleys. KAINOS PRIEINAMOS.

949-959 Willoughby Av. Tel. 3842 Stagg.

LIETUVIAI, PABUSKITE!

Tūkstančiai ateina, tūkstančiai nusiperka ir tūkstančiai yra pasirengę ateiti ir nusipirkti laike mūsų didelio išpardavimo. Daugiau, negu \$100,000 vertės įvairaus tavoro, susidedančio iš vyriskių ir moteriškių aprėdalu, truputi sugadinto laike ugnies bus išparduodama už tokias žemas kainas, kad kiekvienas atsilankęs tik nusistebės.

ATEIK!

PASIZIUREK!

PERSITIKRINK!

Pamatyk savo akimis nupiginimą, kokio dar niekad nebuvo. Tai tikrai pirmutinė proga tavo gyvenime nusipirkti reikalingų daiktų už tokią pigią kainą.

PASTABA.

Kad krautuvininkai ir perkupčiai negalėtų išpirkti mūsų specialių bargenų, tai mes susiuriname pardavinėjimą — neparduodame tiek daug, kiek jie norėtų.

KUPONAS

DOVANAI! DOVANAI! Tik skaitytojams šio laikraščio. Uždyka karfėras, tai yra važinėjimo kaštai, jeigu kas pirks tavorų už 3 dolerius ar daugiau tiktai IKI SPALIO 14 DIENAI IKI ŠIAI SUBATAL.

New System Department Store turi už tikslj suteikti savo kostumieriams gerą tavorą už žemas kainas. Mes norime užganėdinti neturtingus ir turtingus visus lygiai.

Čia paminėsime tik kelis iš tūkstančių bargenų, kurie bus pardavinėjami per tą milžinišką išpardavimą.

Table with 3 columns listing various goods and their prices during a sale. Items include clothing, shoes, and household goods.

Bus tūkstančiai ir kitų bargenų, tiek daug, kad jų čia nei paminėti negalima. Turite patys matyti, kad suprasti, kas tai per bargenai.

ISPARDAVIMAS PRASIDĖS ŠIĄ SUBATĄ SPALIO (OCT.) 14

THE NEW SYSTEM DEPARTMENT STORE - 182-186 GRAND STREET, BROOKLYN NEPRALEISKITE PROGOS.

DIDZIAUSIAS OBUOLIŲ BALIUS

Rengia MASPETHO LIETUVIŲ UKĖSŲ KLUBAS Įvyks Nedėlioj

15 D. SPALIO-OCTOBER, 1922 M. CLINTON PARK SVETAINEJE,

Maspeth ir Betts Ave., -:- Maspeth, L. I.

Pradžia 3 val. po pietų. Muzika V. Retikevičiaus.

Ižanga: Vyrams 50c. Moterims 25c.

Gerbiamieji: — Bus vienas iš smagiausių pasilinksminimų, kokio dar Maspeth'e niekuomet nebuvo.

Kurie mylite puikiausiai laiką praleisti ir smagiai pasisokti, tai malonėkite atsilankyti ant minėto baliiaus, nes būsit visi pilnai užganėdinti.

Kviečia KOMITETAS

NAUJA ČEVERYKŲ KRAUTUVE

Šiuomi pranešame visiems Brooklyn'o ir apielinkės lietuviams, jog mes atidarėme pirmos klesos

ČEVERYKŲ KRAUTUVE

Mūsų krautuvej bus galima gaut penkių geriausių šios šalies išdirbusių čeverykus: vyrams, moterims ir vaikams. Ypatingai norime atkreipti lietuvių darbininkų domą į tai, jog pas mus bus galima gauti čeverykus ir lietuvių išdirbimo, kurie yra ypatingo stiprumo ir gerai pritaikyti prie Europiškos kojės.

REIKALUI ESANT VISUOMET ATSILANKYKITE Į MUSŲ KRAUTUVE IR BUSITE PILNAI UŽGANĖDINTI.

Nepamirškite antrašo!

V. Januška ir A. P. Račkauskas

455 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

(Buvusiam "Laisvės" Name.)

J. BUTĖNO KONCERTAS

IVYKS SUBATOJE

14 d. SPALIO (OCT.), '22 McCADDIN SALEJ

So. 2nd ir Berry Street, Brooklyn, N. Y.

Pradžia 8:30 v. vak. Ižanga \$1.00, 75c., 50c.

Programė dalyvaus:

Operetės Choras, H. Aušriatė, M. Česnavičiūtė, F. Morkus ir K. J. Kraučiuonas. To vakaro žvingždė bus J. BUTĖNAS.

Akompanuos iš Worcesterio Miss. B. Šaliniūtė. Jisai parododys Brooklyn'o publikai, jog neveltai New England konservatorijos profesorius jį palygino garsiam dainininkui Tito Rufo. Operetės Choras dainuos iš "Išėivio" operetės garsios S. Šimkaus daina. Tos dainos solistų dalis dainuos p. Strumskienė, H. Aušriatė ir pats J. Butėnas.

Tikėtai šiam vakarui parsiūgoda "Laisvės" ir "Vienybės" ofise.

K. J. Kraučiuonas, tenoras

PARDAVIMAI

Parsiūduoda labai gera delikatesėno ir groserio krautuvej už prieinamą kainą. Vieta labai gera, apgyventa lietuviams, lenkais ir rusais. Biznis išdirbtas per ilgus metus ir nusipirkęs gali daryti puikų pragyvenimą. Prie krautuves yra ir kambariai gyvenimui. Prieštas pardavimo — savininkas eina į kitą biznį. Norinti pirkti kreipkitės šiuo adresu: "Laisvė", 46 Ten Eyck St., Brooklyn. (241-242)

Komitetas.

DETROIT, MICH. — Amerikos Darbininkų Partijos Lietuvių Sekcijos 8 kp. mokykla įvyks kas 1 ir 3 nedėlioj kiekvieno mėnesio, 11 val. ryte. House of the Masses, 2123 Gratiot Ave. Kurie norite žinoti, kas tai yra A. Bogdanovo parašyta knyga "Ižanga į Politinę Ekonomiją", tai ateikite į šią mokyklą, nes yrišminėtos knygos bus plačiai aiškinamos jos turinys, nes tai yra reikalinga visiems žinoti.

Worcester, Mass. — ALDLD. 11 kuopos ektra susirinkimas įvyks nedėlioj, 15 d. spalio, 11 val. ryte. Visi nariai būtinai ateikite, nes turime labai svarbių dalykų, kurie būtinai turi būti atlikti. Todel ir yra skatinamas ektra susirinkimas. Org. J. A. Motiejaitis.

Pasirandavoja 4 kambariai su visais įtaisymais del 4 ypatų. Vaikai gali būti nejausmi 7 metų. Randa \$15.00, be valky \$14.00. Atsisauk pas: B. A. Zinis, 420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. 238-241.

Parsiūduoda bufernė labai gerj vietoj. Biznis išdirbtas per daugel metų. Vieta apgyventa lietuviams ir lenkais. Pirkėjų užtektinai, nes tik vienas mūsų kostumieris išperka už \$200 mėsos į savaitę. Kreipkitės šiuo adresu: 46 Grand St., Brooklyn. (239-242)

REIKALINGA

Reikalinga mergina restorane už "veterkų", mokanti anglų kalbą. Trumpos valandos ir gera mokesčiai. Nedėliomis nereikia dirbti. Atsisaukkit tuojaus. K. Gallunas, 145 Thames St., Brooklyn, N.Y. (240-242)

Reikalinga moteris arba jauna mergina prižiūrėjimui namo ir vaikų. Atsisaukite greitai šiuo adresu: M. Raen, 34 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Matyti galima rytais. (241-245)

Phone Cypress 3360.

OSVALDAS KIBURIS

Užlaiko Puikiai Lietuvišką Viesbutį LIETUVIŠKĄ VIESBUTĮ gamina geriausios užkandžių, gaminų, geriausias lietuviams yra todėl kiekvienam lietuviui yra pritaiki ti vieta užėjimui. Atvažiuo sioji į East New York, niuor met neužmirškite atsilankyti pas OSVALDĄ KIBURĮ 858 Glenmore Avenue, Brooklyn, N. Y. (East New York)

Telephone Main 9733.

LIETUVIS FOTOGRAFAS

IR MALORIUS. nufotografuoja ir numašoja visokių pavalkius įvairiomis spalvomis. Atsinaujina senus ir kraujuvus amerikoniškus. Dariai atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 172 Beidge St., C. Brooklyn, N. Y.

Telefonai: Stagg 2570, Stagg 1010.

J. BRETTSCHEIDER'S

APTIEKA. Tai senai lietuviams žinoma APTIEKA kur receptai išpildomi atpažinti ir patyrusiu apšikone. GERIAUSIAS PATARNAVIMAS 500 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.